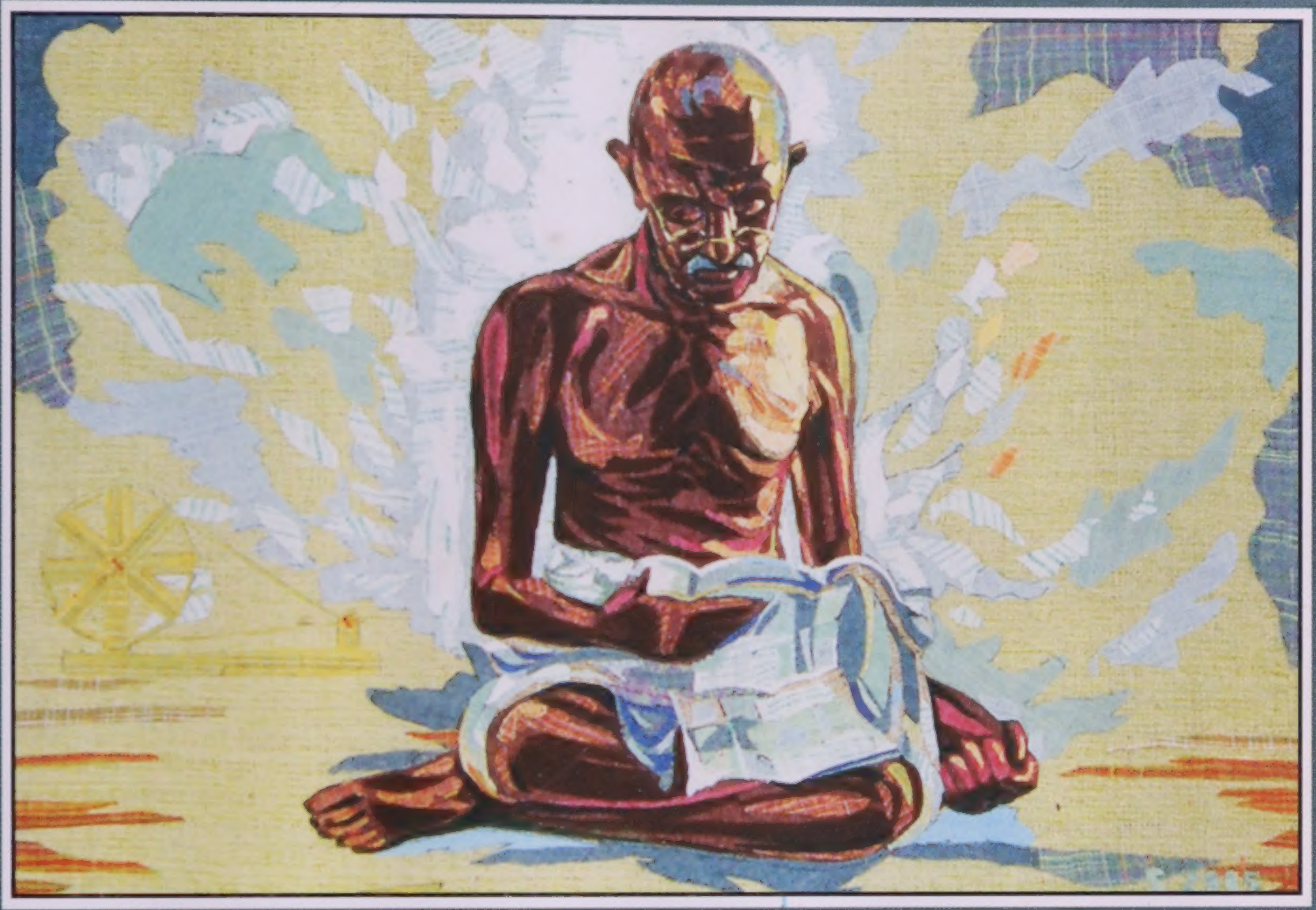
ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ

S.Appasaheb B.Kadapurakar

ಪಿ. ಬಿ. ಗವಾನಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 002
ದೂರವಾಣಿ : 080-22480297

Karnataka Lalitkala Academy
Kannada Bhavan, J.C. Road, Bengaluru - 560 002
Phone : 080 - 22480297
E-mail : kla.karnataka@gmail.com

ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ
S. Appasaheb B. Kadapurakar

ಪಿ. ಬಿ. ಗವಾನಿ

P. B. Gavani

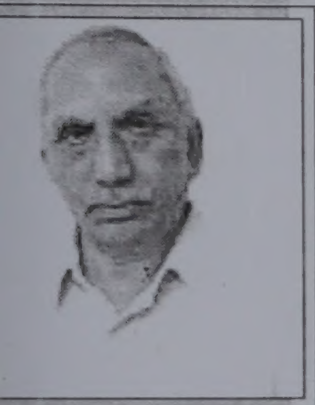
ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು–560 002
ದೂರವಾಣಿ : 080– 22480297
E-mail : kla.karnataka@gmail.com

S.Appasaheb B. Kadapurakar A Monograph written by **P.B. Gavani**
Published by **H. J. VijayaLakshmi**, Registrar, Karnataka Lalithakala Academy,
Kannada Bhavana, J.C.Road, Bengaluru-560 002 Ph: 080-22480297
E-mail : kla.karnataka@gmail.com

First Edition	:	2011
Pages	:	xii+60+20
Copies	:	1000
Price	:	Rs. 80/-
ಹಕ್ಕುಗಳು	:	ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ
ಮುದ್ರಣ	:	2011
ಪುಟಗಳು	:	12+60+20
ಪ್ರತಿಗಳು	:	1000
ಬೆಲೆ	:	80/–
ಸಂಯೋಜನೆ	:	ಎಸ್. ಎಂ. ಜಂಬುಕೇಶ್ವರ
ಆಂಗ್ಲ ಅನುವಾದ	:	ಎನ್. ಬಿ. ಕಾವೇರಪ್ಪ
ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ	:	ಗಾಂಧೀಜಿ (ಕೋಲಾಜ್)
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ಎಂ.ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಎಚ್. ಜಿ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ.ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು–560 002
ದೂರವಾಣಿ : 080– 22480297
E-mail : kla.karnataka@gmail.com

ಮುದ್ರಕರು
ರಶ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ನಂ.12ಬಿ, ಮೊದಲನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ
ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯ ಹೊಸಬಡಾವಣೆ
ಬೆಂಗಳೂರು–560 002
ದೂ : 22115815, 99019 16581

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯಾಪಕ ಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಶೋಧನೆ-ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುವ, ಓದುಗರ ಕಲಾ-ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರವ್ಯ, ದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಚನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೂಲಕ ವಿತರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಯ 'ಕಲಾವಾರ್ತೆಯ' ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಂತರಂಗ ಹಾಗೂ ಬಹಿರಂಗ ಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಜ್ವಲಿಸುವ ಇದು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಕಲೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಮಾತು ಕಲೆಯ ಮಹತ್ವ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ವೈಶಿಷ್ಟವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವತ್ತಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ತನ್ನ ಸತ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರೂ ಅದರ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು, ಅನುಭವಿಸಿ, ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡವರು ಬಹಳ ವಿರಳವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು ಆ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಹಾಗೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳು, ಇತಿಹಾಸಗಳು, ಪುರಾತತ್ವ ದಾಖಲೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ; ಮಹತ್ವದ ಕಲಾಸಾಧಕರುಇದ್ದುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪೂರ್ವ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತವೆ.ಆಧುನಿಕ ಭಾರತವೂ ಸಹ ಇಂಥಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಯ ಮಹೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೈದೋರಿದ ಹೊಸ ಹೊಸ

ಕಲಾಪಂಥಗಳನ್ನು, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು, ತಂತ್ರಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕಲಾವಿದರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅಭಿಮಾನಪಡುವಂಥದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ಕಲಾವಿದರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿದ್ವತ್ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದಿರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಾಸಾಧಕರನ್ನು, ಅವರ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಜೀವನದ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪವೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ವಿಶ್ವಭಾಷೆಯಾದ ದೃಶ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಲಾಚಿಂತಕರು, ದೃಶ್ಯಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಕಳಕಳಿ ಉಳ್ಳವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಬಿ. ಗವಾನಿ ಅವರು ರಚಿಸಿದ. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೌಶಲ ಇಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಲೇಖಕರು ಸರಳವಾಗಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬರಹಗಳು ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕಲಾಸಕ್ತರಿಗೂ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

– ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಜೆ.ಎಸ್. ಖಂಡೇರಾವ್

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಬರುವಂಥಹದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರದು ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಬಯಸದೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಜನರ ಆನಂದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಾನ ಸನ್ಮಾನಗಳು ಲಭಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇಂಥ ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತಿರುವ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಜನರ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಲಾ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚದುರಿಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ದಾಖಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. "ಕಲಾವಿದರ ಮಾಲೆ" ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಯಿಂದಲೂ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಿರುಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಎಂ.ಫೀಲ್ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಲಾವಿದರ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರರವರ ಬಗ್ಗೆ

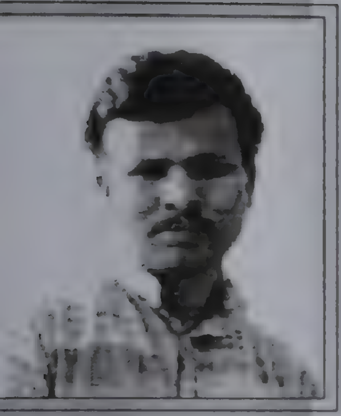
ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಜೆ. ಎಸ್. ಖಂಡೇರಾವ್‌ರವರಿಗೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್.ಜಿ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕಟನಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರರವರ ಮನೆಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಹೋದಾಗ ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನು ಕೊಡುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಿದ ಕಾಡಾಪೂರಕರರವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಡಾ. ಎಸ್. ಸಿ. ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ.ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ಶಂಕ್ರಪ್ಪ ಕುಂದಗೋಳ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ವ್ಹಿ. ಬಿ. ಹಿರೇಗೌಡರ, ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಲಾ ಮಂದಿರ, ರಾಯಬಾಗದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಡಿ. ಸಾಲಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿ ಶ್ರೀದೇವಿ, ಮಗಳು ಸ್ವಾತಿಗೆ, ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದಕ್ಕೆ, ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ನನ್ನ ಲೇಖನವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಬಿ. ಕಾವೇರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ, ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಎಂ.ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ರಶ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ರಾಯಬಾಗ್.

– ಪಿ. ಬಿ. ಗವಾನಿ

ಪಿ. ಬಿ. ಗವಾನಿ

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಯಬಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿರನಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 22 ಜುಲೈ 1967ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಪಿ. ಬಿ. ಗವಾನಿ ಅವರು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆನ್ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಆರ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದ್ವಿತಿಯ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪಡೆದರು. ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ "ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ವಿಜ್ಯುವಲ್ ಆರ್ಟ್"ನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಹಾಂಗೀರ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿ ಮುಂಬೈ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ, ಪುಣೆ, ನವದೆಹಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 11 ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕೇರಳ, ನವದೆಹಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ನಾಗಪೂರ ಸೇರಿದಂತೆ 45ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಗುಂಪು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮುಂತಾದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ 21ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಣಿ ಚಿತ್ರಗಳು, ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಕ್ರೇಲಿಕ್ ಮತ್ತು ತೈಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಅವರ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮ ಸ್ತ್ರೀಯ ಒಂಟಿತನ, ಅವಳ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೇಮ, ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಳ ವೇದನೆ, ಸಮಾಜದ ಕಿರುಕುಳ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅವರ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಅವರ ಅಕ್ರೇಲಿಕ್ ಹಾಗೂ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯ ಬುರುಗು ಶೈಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ವಿಶೇಷ ತಂತ್ರ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರಕಲೆ ಕಲಾವಿದರ ಕುರಿತು ದೃಶ್ಯಕಲಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಸೇರಿದಂತೆ 32ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಸುಧಾ, ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕನ್ನಡಮ್ಮ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭ, ಕಲಾವಾರ್ತೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ 11ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು

ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ (1992) ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ರಾಯಬಾಗ್‌ದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಂತಿಮ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿ, ಬಿ.ವಿ.ಎ. ಹಾಗೂ ಎ.ಟಿ.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 20 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಿರುಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಯ, ಬಿ.ವಿ.ಎ. ಅಧ್ಯಯನ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಬಿ.ವಿ.ಎ. ಹಾಗೂ ಎ.ಟಿ.ಸಿ.ಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿಯ (2008–2011) ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರತಿಭಾ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

2007ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2008ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಆದರ್ಶ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2009ರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2010ರಲ್ಲಿ ತೇಜರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2011ರಲ್ಲಿ ಸತೀಶ್ ಶುಗರ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2011ರಲ್ಲಿ ಸೇವಾರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಅಮೇರಿಕಾ, ನವದೆಹಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ತಪಸ್ಸು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಪಿ. ಬಿ. ಗವಾನಿಯವರು ಕ್ರೀಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ "ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಕಲೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಡಿನಾಡು ಕಲಾವಿದ ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರರವರ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

– ಎಸ್.ಎಂ.ಜಂಬುಕೇಶ್ವರ

ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ

S. Appasaheb B. Kadapurakar

ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ

ಆಕಾರವು ಮಹಾನ್ ! ಆಕಾರವಿಲ್ಲವಾದರದು ಶೂನ್ಯ ! ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿ ಬಂದುದೆಲ್ಲ ಆಕಾರವೇ ! ಅದು ಬಾಹ್ಯಾಂತರ ವಿಶ್ವ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ, ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರೆ ಪರಮ ಶಾಂತಿಯ ಅನುಭವ ! ಅದು ಕಲೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ಆ ಮಹಾನ್ ಆಕಾರವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಣ್ಣ, ಬೆಳ್ಳಿ-ಬಂಗಾರ, ಕಲ್ಲು, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ದವಸಧಾನ್ಯ ಇವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಮಾಡಿದ ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತತ್ವಗಳು ಅಡಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನರಿತರೆ ವಿಶ್ವ ದರ್ಶನ ! ಈ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವವರು ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ. ವಂಶಪರಂಪರೆಯಿಂದಲೂ ಸರಿ, ಕಲೆ ಅವರ ಆರಾಧನೆ ಕಲಾಭಿಜ್ಞರ ಸಂತೋಷವೇ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆವ "ಪ್ರತಿಫಲ" ಎಂದು ಪ.ಪೂ: ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಜ್ಞಾನಯೋಗಾಶ್ರಮ, ಬಿಜಾಪೂರ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಂತೆ, ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಕಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ "ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇಚ್ ಮುಖ್ಯ. ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ತಾಮ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಧ್ಯಮವಿರಲಿ ಸ್ಕೇಚ್ ಮೊದಲು, ಬುನಾದಿ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ಇತ್ತೆಂದರೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಇಮಾರತ್ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಇದು ಸ್ಕೇಚ್ ಮಹಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಯಾವುದೇ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೊದಲು ಸ್ಕೇಚ್ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೃತಿ ರಚನೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು

ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಇವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರೇಖಾಚಿತ್ರ ರಚಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. “ಕೈಗೆ ಯಾವುದು ಸಿಗುವುದೋ ಆ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಸ್ಕೇಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಖಡು, ಕೊಳಸೆ, ಚಾರಕೋಲ್, ಸೀಸಪೆನ್ಸಿಲ್ ಹುಲಮಂಜ್ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಸ್ಕೇಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು” ಎಂದು ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ರೇಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೊರಹಾಕಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅದುಮಿ ಇಡಬಾರದು. ತಪ್ಪೋ ಸರಿಯೋ ಸ್ಕೇಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ‘ಸ್ಕೇಚ್ ಇದು ಬೊಡ್ಡೆ, ಆರ್ಟ್ ಪೇಂಟಿಂಗ್. ಶಿಲ್ಪ, ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್, ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲವೂ ಟೊಂಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲದರ ಹಿಂದೆ ಬೇರು ಎಂದರೆ ವಿಚಾರ. ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರದ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುವೇ ಸಾರ್ಥಕ ರೂಪ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದನ್ನೆ ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರು ‘ಆಕಾರ ಮಹಾನ್’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಈಗ 75 ವರ್ಷ. ಈ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ತರುಣರನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹ, ಆದಮ್ಯ ಚೈತನ್ಯವಿದೆ. ಅವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸ್ಕೇಚ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಗಿದ ಅನುಭವವಿದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸೆಳೆತವಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕರಡು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸ್ಕೇಚ್ ಬುಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಗಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಕೋಲಾಜ್ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು :

ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ದಿವಂಗತ ವಾಲಚಂದ್ರ ಕೊಠಾಡಿಯಾ ಅವರು ಭಾವಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಗೋಧಿ ಕಡ್ಡಿ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೋಲಾಜ್ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಿ ಕೃತಿ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರು ವಾಲಚಂದ್ರ ಕೊಠಾಡಿಯಾ ಅವರನ್ನು ಗುರುಗಳಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಕೋಲಾಜ್ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಕೋಲಾಜ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಗೋಧಿಕಡ್ಡಿ, ಖಾದಿ ಅರಿವೆ, ಕರಿಮಣಿಗಳು, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಲತಾ ಮಂಗೇಶ್ಕರ :

"ಧಾನ್ಯ, ಧನ್ಯವಾಯಿತು, ಸುಟ್ಟು ಹೂವಾಯಿತು, ಜೀವನ ಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು, ಹುಟ್ಟು ಮರಣದ ಕೊನೆಯಾಯಿತು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಭಾವಚಿತ್ರ ಭಾರತರತ್ನ ಲತಾ ಮಂಗೇಶ್ಕರ ಅವರದು; ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಯನ್ನು ಧಾನ್ಯದಿಂದ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೆರಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಫ್ರೇಂ ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೃತಿ ಭವ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ಆಶಾ ಭೋಸಲೆ :

"ಪಾರದರ್ಶಕ" ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರಿಮಣಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾವಚಿತ್ರವು ಗಾಯಕಿ ಆಶಾ ಭೋಶಲೆಯವರದು. ಈ ಕೃತಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಫ್ರೇಂನ್ನು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆಶಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಡಿರುವರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿನೇಮಾ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಲಾವಣಿ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ, ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, ಯೌವ್ವನದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ, ವಯಸ್ಕರ, ಮುದುಕಿಯರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. "ಆದರಿಂದ ನನಗೆ ಹೀಗೆನಿಸಿತು, ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ, ಇವರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ ಗಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಶಾಭೋಸಲೆಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕರಿಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಜ್ ರೀತಿ ಅಂಟಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕಾಡಾಪೂರಕರ.

ವಿ. ಶಾಂತಾರಾಮ :

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಭಾವಚಿತ್ರ

ವಿ. ಶಾಂತರಾಮ ಅವರದು. ಈ ಭಾವಚಿತ್ರ ರಚನೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ. ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಟ್ಟೆ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಮುಖ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಟೋಪಿ, ಕೋಟುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ :

ಚರಕದಿಂದ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವ ದೃಶ್ಯದ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೋಲಾಜ್ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃತಿ ರಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವರ್ಣದ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪುಸ್ತಕ ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲಾಜ್ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಾದಿಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಓದುವುದರಲ್ಲಿಯ ಅವರ ಏಕಾಗ್ರತೆ, ನಿಶ್ಚಲಭಾವ, ವರ್ಣ, ಬಟ್ಟೆಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ನೆರಳು-ಬೆಳಕು, ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಚರಕ, ಒಟ್ಟು ಕಲಾಕೃತಿಯು ತುಂಬ ನೈಜವಾಗಿ, ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಖಾನ್ :

ಖ್ಯಾತ ಶಹನಾಯಿ ವಾದಕ ಉಸ್ತಾದ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಖಾನ್ ಅವರ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಹನಾಯಿ ತುದಿ ಹಿಡಿದು, ಹಸನ್ಮುಖರಾಗಿರುವ ಈ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡು, ಉಜ್ಜು ಗೋಟ ಹೊಡೆದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ತೆಳುವಾದ ಚಿಪ್ಪು, ಮರದ ತೊಗಟೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಆಕರ್ಷಕವಾದ ವರ್ಣ ಸಂಯೋಜನೆ ಬರುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಸಂಯಮ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ :

"ಕೈಲಾಗದು ಎಂದು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರಾ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಭಾವಚಿತ್ರ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರದು. ಈ

ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೋಧಿಯ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆರಳು ಬೆಳಕಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಗೋಧಿ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ವಿವಿಧ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಹಣೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಕಿರಣಗಳು ಹರಡಿದಂತೆ ಗೋಧಿಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಠಿಯಿಂದಲೂ, ನೆರಳು ಬೆಳಕಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ದೀನನಾಥಜೀ :

ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿ ಮಾಸ್ಟರ ದೀನನಾಥಾಜೀಯವರದು. ಈ ಕೃತಿಯು ಸಹ ಗೋಧಿ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿ ದೀರ್ಘ ವರ್ತುಳಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಪರ್ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ನಕ್ಷೆಯ ಫ್ರೇಂ ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗಳು :

ಬಿಜಾಪೂರದ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದವರು. ಅವರು ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ, ಅವರು ಪ್ರವಚನ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಕೋಲಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಈ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಸ್ವಭಾವ, ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ, ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಸವಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಆಶಿರ್ವಾದ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ :

"ಆಪತ್ತು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಜಾಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತನ್ನರಿವೇ ತನಗೆ ಗುರು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯಲು ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಅದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ನೀನು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ಕೃತಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡ್ತದ ಆವಾಗ

ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂವಾ ಒಂದಾಗಿರ್ತಾನ. ಒಂದಾಗೋದನಾ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಈಗ ತಮ್ಮ 75ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ "ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಿಯುವುದಿದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

"ನನ್ನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಇವರು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 'ಆಕಾರ ಮಹಾನ್' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ನನ್ನ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಕಲಿಸಿ ಹೋದರು. ನನಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಆಕಾರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ವರ್ಣ ಸಂಯೋಜನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಕಲಿತದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಒಡನಾಟ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಕಲಿತು ನಾನು ಕಲಾವಿದನಾದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವಿಯಾದ ತಂದೆ, ತಮ್ಮಂದಿರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಾನು ಬೆಳೆದೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ".

ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಮೊದಲ ಗುರು ಎಂದರೆ ಅವರ ಅಜ್ಜ (ಆಯಿ) ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿ, ನಂತರ ಸೋದರಮಾವ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪಾ ರಾಮಪ್ಪಾ ಬಡಿಗೇರ. ಇವರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಉಳಿದಂತೆ ಇವರ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಏಕಲವ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಏಕಲವ್ಯನು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಮಣ್ಣಿನ ಮೂರ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಧನುರ್ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತಂತೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವರು ವಿಶ್ವಕರ್ಮರನ್ನು ಗುರುವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು.

ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದನು. ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬ "ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ನೀನು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡು, ಆಗ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತನಾದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕು ? ಪರೀಕ್ಷೆ ತಯಾರಿ ಹೇಗೆ ? ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಹಿರಿಯೊಬ್ಬರ ಸಲಹೆಯಂತೆ

ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯ ಆರ್. ಡಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಟಂಕಸಾಲಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ, ತನ್ನ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಜೊತೆಗೆ ತಾನು ತೆಗೆದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಪೇಪರ್ ಮೇಲಿದ್ದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಟಂಕಸಾಲಿಯವರು 'ಇದು ನೋಡು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರ ಉತ್ತಮ ತೆಗೆತಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರುವದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು. ಆ ವಿಷಯಗಳು, ಅಬ್ಜೆಕ್ಟ್, ಡಿಸೈನ್, ನೇಚರ್, ಫ್ರೀಹ್ಯಾಂಡ್, ಭೂಮಿತಿ, ಮೆಮರಿ ಹೀಗೆ ಆರು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು." ಈ ವಿಷಯಗಳು ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಕೇಳಿಯೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ಟಂಕಸಾಲಿ ಗುರುಗಳು ಬಾಲಕನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದಂತೆ, 1 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 4 ದಿನ ಬಾ ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು, ದಿನ, ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಸಿನಂತೆ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ತಾಸು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಲು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾದಿಂದ ತಯಾರಾದರು.

ಮುಂಬೈ ಸರಕಾರದ "ದಿ ಇಂಟರ್ ಮಿಡಿಯೇಟ್ ಗ್ರೇಡ್" ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೇಂದ್ರ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ತನ್ನ 16 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1952 ರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಗೆಳೆಯರ ಸಂಗಡ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಟಂಕಸಾಲಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದರು. 'ದಿ ಇಂಟರ್ ಮಿಡಿಯೇಟ್ ಗ್ರೇಡ್' ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ 'ಬಿ' ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ಇವರ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಅಂಕಲಿಯ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೇಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಯಾವುದೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯೋಗ, ಕಲಾ ಚಿಂತನೆ, ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವ ಗುಣ ಅವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ :

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಹಿಂದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಾವಿದರ

ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳ ತ್ಯಾಗವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ತಾವು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಡಾಪೂರ ಗ್ರಾಮದ ಸಾಲಿ ಕುಟುಂಬವು ಒಂದು. "ಸಾಲಿ" ಇದು ಒಂದು ಮನೆತನದ ಹೆಸರು, ಆದರೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದರು.

ಮೂಲತಃ ಇವರು ನವಲಗುಂದದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು. ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತೋರಗಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪೂರ್ವಜರು ಕಲಾವಂತ ರಾಗಿದ್ದರು. ತೋರಗಲ್ಲಗೆ ತವಲಗೇರಿ ಅಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. "ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು, ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯದಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರು. ಕಲಾವಿದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಮುತ್ತಜ್ಜ–ಹುಚ್ಚಬಸಪ್ಪ, ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ತೋರಗಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಕಲಾಕೃತಿ ನೋಡಿದ ರಾಜರು ಹುಚ್ಚು ಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಕೇಳು, ಎಂದರಂತೆ. ಆಗ ಹುಚ್ಚಬಸಪ್ಪ "ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಏನೂ ಬೇಡ ಎಂದರಂತೆ". ಆದರು ರಾಜರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ಮನೆಯಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಹಗಲು ದೀವಟಿಗೆ, ಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ ಆಗ ರಾಜರು ಒಪ್ಪಿ, ಹಗಲು ದೀವಟಿಗೆ, ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಲು ಒಂದು ಜಮೀನು ನೀಡದರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಹುಚ್ಚಬಸಪ್ಪ ಮನೆಯಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆಳು ಕುದುರೆಯ ಮುಂದೆ ದೀವಟಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ "ಮಾನದ ಮಶಾಲ" ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಕಲಾವಿದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಶಾಲ್ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಚ್ಚಬಸಪ್ಪನವರ ನಂತರ ಸಾಲಿಯವರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಂದ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ತೊರಗಲ್ಲನಲ್ಲಿ ಅಖಂಡಪ್ಪಾ ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಚಂದ್ರವ್ವಾ, ಬಸವಂತಪ್ಪಾ ಹಾಗೂ ಸರಸ್ವತಿ ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಹೀಗೆ ಇವರ ಸಂಸಾರ ಸುಖರೂಪದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿರಲು, ಕಾಡಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿಯವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅತ್ತೆ ಮಾವರ ಒತ್ತಾಯದ ಕರೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಖಂಡಪ್ಪಾ ದಂಪತಿಗಳು ಅತ್ತೆಯ ಊರಿಗೆ ಬಂದರು, ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡವೆಂದ ಅಖಂಡಪ್ಪಾ ಕೇರೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕಾಡಾಪೂರದ ಹೊಲ ಮನೆ

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ "ಕಾಡಾಪೂರಕರ" ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂತು. ಕಾಡಾಪೂರ ಇದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ. ಇಂಥ ಸಾಧ್ವಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಬಸವಂತಪ್ಪಾ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯಾದ ಪತ್ತಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಬಹಳ ಒಲವಿತ್ತು. ಕುಮಾರ ಬಸವಂತಪ್ಪನವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವಿಯಾದ ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಗೋದಾವರಿ, ಕಲಾವಿದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ, ಸುಭದ್ರ, ಅಕ್ಕತಾಯಿ, ಅಣ್ಣಾಸಾಹೇಬ, ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ, ಚಿದಾನಂದ, ಬಸವ್ವ ಹೀಗೆ 8 ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಅಷ್ಟಪುತ್ರ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿದಳು. ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ, ಮೂಲ ಕಸಬು ಪತ್ತಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಬಸವಂತಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿದರು.

ಕಲಾವಿದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ತಂದೆಯವರಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವಿ ಬಸವಂತಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ 90 ವರ್ಷಗಳ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದರು. ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರವಚನ ನೀಡುತ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 8-9 ತಿಂಗಳು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು. ಲಾವಣಿ ಡೊಳ್ಳಿನ ಪದ, ಸ್ತೋತ್ರಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಪುರಾಣ, ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಶತಕ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರನಾಮಾವಳಿ ಬರೆದರು. ಶಿವಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಮೊದಲು ಬರೆದು ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದಫರಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಮೊದಲಿಗರು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ರಚಿಸಿದ "ಶಿವಪಾರಿಜಾತ ಬಯಲಾಟವು ಕನ್ನಡ ಜನಪದಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇವರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಗ ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಾನಂದರು, ತಂದೆಯವರನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಸವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಅವರ ಕುರಿತು 'ಆರ್ಷವಾಣಿ' (ಜ್ಞಾನವಾಣಿ) ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬಸವಂತಪ್ಪನವರು 'ಶಿವ ಪಾರಿಜಾತ' ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಇವರನ್ನು ಬಸವಂತಪ್ಪಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಶ್ರೀ ಬಸವಾನಂದ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ಜನ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಸಾಲಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂದು ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟರು. ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು, ತಂದೆಯಂತೆ ಮಗ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಬಾಲ್ಯ ಪರಿಸರ, ಶಿಕ್ಷಣ :

"ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೇಪರನಲ್ಲಿ ಹಿಂಗ ಬಂತು 'ಉಕ್ರಂಡಾತ ಝಾಕಲೆಲೆ ಹೀರಾ' ತಿಪ್ಪ್ಯಾಗ ಮುಚ್ಚಿದ ರತ್ನ, ಇದು ಸತ್ಯ ಹಿಂಗ, ಆಗ ಪ್ರಸೂತಿ ಗೃಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಹಿತಲಾಗ ತಿಪ್ಪ್ಯಾಗ ಹಡದಳು" ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಜನನ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವಂತಪ್ಪಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತಿ ದಂಪತಿಗಳ ಎರಡನೆಯ ಮಗನಾಗಿ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ದಿನಾಂಕ 21 ಅಕ್ಟೋಬರ 1936ರಂದು ಕಾಡಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು 4 ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, 4 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು. ಮೊದಲ ಮಗು ಹೆಣ್ಣು ಆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಿರಾಶರಾಗಿದ್ದರಂತೆ, ಬಳಿಕ ಎರಡನೆಯ ಗಂಡು ಮಗು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದವೇ ಆನಂದವಾಯಿತಂತೆ. ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಹೀಗೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. "ನನ್ನ ಆಯಿ ಬಾಲ್ಯ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೆಸರು ಇಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಮರೆಪ್ಪಾ ಜೋಶಿ ಎಂಬುವನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಕುಂಡಲಿ ಓದಿ ತೋರಿಸಿ ಈ ಬಾಲಕ, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರಕಾರನಾಗುವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಜೋಶಿಯವರಿಗೆ ಆಯಾರ, ಶ್ರೀಫಳ, ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ತೋಡೆ ಹಾಕಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು". ಹೀಗೆ ಗಂಡು ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಸುದ್ದಿ ಹಾಗೂ ಅವನು ಮುಂದೆ ಚಿತ್ರಕಾರನಾಗುವ ಸುದ್ದಿ ಬಸವಂತಪ್ಪ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಆನಂದ ತಂದಿತ್ತು.

ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಅಜ್ಜಿ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದು,

ಜೋಗುಳ ಪದ ಹಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಳು. ಗಣೇಶ ಹಬ್ಬ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಒಂದೆರೆಡು ತಿಂಗಳು ಮುಂಚೆಯೇ ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಆಯಿಗೆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಣ್ಣು ಕುಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು, ಮಣ್ಣನ್ನು ಹದ ಮಾಡುವುದು, ಆಯಿ ಸಕ್ಕುಬಾಯಿ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಗಣೇಶನ ಕೈಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಗಣಪತಿ ಪಡಿಯಚ್ಚು ತಯಾರಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಆಯಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಳಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿ ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿಯೇ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಮೊದಲ ಗುರು. ಬಾಲಕನಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದರು. ಊರಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಶಿವಾಜಿ ಛಾಪ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಗಣಪತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು "ಗಣಪತಿಯ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ನಾಮ ನಾನು ಸಣ್ಣ ಬ್ರಶ್‌ನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನು". ಇದೇ ನಾನು ಮೊದಲ ಬ್ರಶ್ ಹಿಡಿದದ್ದು ಎಂದು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಮ್ಮೆ, ಕುರಿ, ಕೋಳಿ, ಹುಂಜ, ಮರಿಗಳು ತನಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಖಡು, ಇದ್ದಿಲು, ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಪಾಟೀಯ ಮೇಲೆ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಸೋದರಮಾವ ಒಂದು ದಿನ ಇವರು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟರು. ಸೋದರಮಾವ ಶಂಕರಪ್ಪಾ ರಾಮಪ್ಪಾ ಬಡಿಗೇರ ಇವರು ಚಿತ್ರಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬನ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು "ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ನಿನಗೆ ದಿನಾಲು ಸಂಜೆ ವೇಳೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಬಾ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಇವರ ಗೆಳೆಯರಾದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ನಾರಾಯಣ, ಭೀಮಪ್ಪ ಗುರುನಾಥ ಮುಂತಾದ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ 5–6 ತಿಂಗಳ ಸೋದರಮಾವನ ಹತ್ತಿರ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸದ ಬದಲಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ಇವರಿಂದ ತೆಗೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣಾಸಾಹೇಬನು

ಇವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಾದ ರೂಪಿನಾಳ, ನಂದಿಕುರಳಿ, ನಸಲಾಪೂರ, ಕೇರೂರು, ಎಕ್ಸಂಬಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಪಟ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಶಾಲಾ ತಪಾಸಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರ ಚಿತ್ರ ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ, ಸ್ವತಃ ಬಾಲಕನ ಮುಂದೆ ರೂಪದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಸ್ಕೆಚ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಸ್ಕೆಚ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹಿರೇಮಠ ಸಾಹೇಬರು ಖುಷಿಯಾಗಿ "ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿ" ಹರಿಸಿದರು. ಖುಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕನಿಗೆ ದುಡ್ಡುಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬನ ಕಲಾಪ್ರೇಮ ದೃಢವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ, ಸುಖವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿತು. ಬಾಲಕನಿದ್ದಾಗಲೇ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬನಿಗೆ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾನರ್ ಬರೆಯುವುದು, ನಾಟಕ ಪರದೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದನು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ "ಪತ್ತಾರ ಹುಡುಗ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಬಾಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೆಗಿತಾನ, ಅವನ್ನ ಹತ್ತಿರ ತಗಿಸರಿ" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಲಾ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಜನರು ಅವನಿಗೆ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಕಡಲೆ, ಬೆಲ್ಲ ಮೊದಲಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ಹಾಗೂ ಮೆರವಣಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವವರಿದ್ದರು. ಸರದಾರ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದರು. ಸಭೆಯ ಸಂಘಟಕರು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಅವರಿಂದ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಸ್ವತಃ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ಪೇಂಟಿಂಗ್ ನೋಡಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಬಾಲಕನಿರುವಾಗಲೇ ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದರು. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕಲಿತು, ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಚಿತ್ರಕಲೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ :

ಯುವಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮನ ಮದುವೆ ಕೂಡಿಯೇ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಹಿರಿಯರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಬೆಲ್ಲದ ಬಾಗೇವಾಡಿಯ

ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪ್ಪಾ ಪತ್ತಾರ ಹಾಗೂ ಸೋನವ್ವಾ ಮಹಾದೇವಪ್ಪಾ ಪತ್ತಾರ ದಂಪತಿಗಳ ಮಗಳು ಸೌ. ವಿಮಲಾಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಕಾಡಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಡಾಪೂರ ಗ್ರಾಮ ಚಿಕ್ಕದೆನಿಸಿತು. ಇವರಿಂದ ಮದುವೆಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಾವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿ ವಿಮಲಾಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಹೋದರು. ಮದುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಗೆ 2ಗಂಡು, 1ಹೆಣ್ಣು ಹೀಗೆ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೆಯ ಮಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಎರಡನೆಯ ಮಗಳು ಸುಶೀಲಾ, ಮೂರನೆಯ ಮಗ ಉತ್ತಮಕುಮಾರ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಕಲಾವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಪೇಂಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರ ಬರೆದುಕೊಡುವುದು ಇವರ ನೌಕರಿ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 60 ರೂ. ಪಗಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಮಾಸ್ತರರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಪಗಾರ ಇತ್ತು. ಒಂದು ದಿವಸ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಆ ದಿನದ ಪಗಾರ ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಮನೆ ಮಾಡಿದ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತ ಟಾಕೀಜ್ ಇತ್ತು. “ಕಾಳಾಪಾಣಿ” ಸಿನೇಮಾ ಬರುವುದಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇವಾನಂದ, ಮಧುಬಾಲಾ ಇವರದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ. ಕಾಳಾಪಾಣಿ ಸಿನೇಮಾಗೆ ದೇವಾನಂದರ ದೊಡ್ಡದಾದ ಬ್ಯಾನರ್ ಕಟೌಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಸಿನೇಮಾ ಕಟೌಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಯುವಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಸದಾಶಿವ ಪೇಂಟರ್ ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದರು. ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು.

ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಲಾವಿದರಾದ ರಾಮು ಪೇಂಟರ್‌ರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಲು ಕೇಳಿದರು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನಷ್ಟೇ ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ಹೊರಗಿನ ಸಿನೇಮಾ ಬ್ಯಾನರ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡನು.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಏಣಗಿ ಬಾಳಪ್ಪನವರ ಕಂಪನಿ ಬಂದಿತು. ಬಾಳಪ್ಪನವರ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಬ್ಯಾನರ್, ಕಟೌಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸುಖಮಯ ಸಂಸಾರ ಸಾಗುತ್ತಿರಲು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರವರ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮೆದುಳಿನ ರೋಗದ ನಿಮಿತ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದರು. ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ವೈದ್ಯರು ಮುಂದಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಗೆ ದಿಕ್ಕೆ ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ಮಿತ್ರರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಫಲ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಬದುಕುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ವೈದ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಕಾಡಾಪೂರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ವಿಮಲಾ ತನ್ನ ಕರುಳಿನ ಕುಡಿಗಳಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಸುಶೀಲಾ, ಉತ್ತಮಕುಮಾರ ಹಾಗೂ ಗಂಡನನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಾ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದಳು. ಈ ತೀವ್ರ ಆಘಾತದಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಹಿಡಿದವು. ಆದರೂ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ. ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆದು ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡರು. ಹೆಂಡತಿಯ ನೋವನ್ನು ಕವನದಲ್ಲಿ ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಕಲೆಯೇ ನನ್ನ ಉಸಿರು, ಅದರಲ್ಲೇ ನಾನು ಯಶ ಕಾಣಬೇಕು ಎಂದು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಮಡದಿಯ ಸಾವಿನಿಂದ ಧೃತಿಗೆಡದೆ, ತಂದೆಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸುಖದಿಂದ ದುಃಖವನ್ನು ಮರೆತರು. "ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸುಖ ದುಃಖ ಸಮಾನ ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಇತ್ತಂದ್ರ ಆನಂದ ಪಡ್ತಾನ, ಆನಂದ ಪಡಬೇಕಾದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಈಗ ನೋಡ್ರಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತೀರ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ದಾರೂ ಕುಡಿಬಹುದಿತ್ತು, ಗಾಂಜ ಸೇದಬಹುದಿತ್ತು ಆದರೆ ಯಾವ ಯಾವು ಮಾಡಾಕ ನಾ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಇತ್ತು" ಎಂದು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ದುಃಖವ ಮರೆತು, ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಎದುರಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಿತ್ರರು ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಹೇರಿದರು. "ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ

ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಸು ಈಗ 28. ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಯಾಕೆ ಆಗಬಾರದು? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಮನೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಮಿರಜದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿಬಂದರು. ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ ಗೋಪಾಳಪ್ಪಾ ಸುತಾರ ಎಂಬುವವರ ಮಗಳು ಸಿಂಧೂ. ತಂದೆ ತಾಯಿ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮೇರೆಗೆ ಸರಳ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿವಾಹ ನೆರವೇರಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿಂಧೂ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಸುಶೀಲಾ, ಉತ್ತಮಕುಮಾರ ಅವರನ್ನೇ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದಳು. ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು ಅಷ್ಟೆ. "ಮೊದಲಿನ ತಾಯಿ ನಮಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದರೆ, ಈ ಮಾತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತೃವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಸಾಕಿದಳು. ನಮಗೆ ತಾಯಿಯ ನೆನಪು ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು". ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿಂಧೂ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೆಯಂದಿರು ಹಾಗೂ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾದ ಕೀರ್ತಿ, ನಂದೇಶ, ಅನಂತ, ಮಹೇಶ ಅಜ್ಜ ಆಯಿಯರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತಿ ಜೀವನ :

ಸ್ವಂತ ಊರಾದ ಕಾಡಾಪೂರ ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಗೆ ಚಿಕ್ಕದಾಯಿತು. ನಗರದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದರು. ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಬಂದರು. ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಹಕ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು, ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಪಂಚಧಾತು ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಯಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ದೇವರ ಫೋಟೋಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು, ನಾಟಕದ ಪರದೆಗಳು, ನಾಟಕಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶ ತಕ್ಕ ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶನ, ಸೆಟ್‌ಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಜನಪ್ರಿಯರಾದರು. ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಿಂಹಾಸನ, ಕಿರೀಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ತಿರಸ್ಕರಿಸದೇ ಬಂದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. 1954 ರಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕುಸನಾಳ ಗ್ರಾಮದವರು ಬಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವರ ಗುಡಿಗೆ (ಲಗಮವ್ವಾ) ಹಿತ್ತಾಳೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಇವರಿಗೆ 18 ವರ್ಷ. ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾದಾಗ ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಖುಷಿಯಾದರು. ಇವರಿಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ತಮ್ಮನ ಮದುವೆ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಡಾಪೂರಕ್ಕೆ ಚಿಂಚಣಿ ಶ್ರೀ ತಾತಾಸಾಹೇಬ ಪಾಟೀಲ ಇವರ ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲಖನೂರ ಗ್ರಾಮದವರು ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಡೊಳ್ಳಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಊರಿನ 'ಕರಿಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ' ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ರಚಿಸಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲ ಅಂತಸ್ತಿನ ಪವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ರಿಂದ 60 ಪೇಂಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವು ಸುಮಾರು 1954–55 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆಂದು ಆಲಖನೂರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಸುಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಅನೇಕ ಗುಡಿಗಳಿಗೆ ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಈಗ ನೋಡಲು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

1956 ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನ ಜೆ. ಜೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇರುವುದು ಯುವಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹೋಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಜೆ. ಜೆ. ಕಲಾ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಮರುದಿನ ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಸಲುವಾಗಿ ಊರಿಗೆ ಬರುವ ದಾರಿಯು ಬಂದ್ ಆಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಮುಂಬೈ ಸ್ವತಂತ್ರವಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಳುವಳಿಗಾರರ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆಯ ರಾಜಕಮಲ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಜಿ. ಕಾಂಬಳೆ, ಮಧುಕರ, ಓಪಳೆಕರ, ಪಿ. ಸರದಾರ್, ಎಂ. ಡಿ. ರಾವಳ, ಬಸಂತ ಕಾಂಬಳೆ, ಶಾಮಕಾಂತ ಜಾಧವ ಹೀಗೆ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಇವರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬ್ಯಾನರ್ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಊರಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದರು.

ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಸದಾಶಿವ ಪೇಂಟರ್ ಪುಡಾರಿ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ಕಲಾವಿದರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜಾಹೀರಾತು ನೋಡಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಹೋದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಹರಿಹರ

ಆರ್ಟ್ಸ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವು ದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಈಚಲಕರಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಏಣಗಿ ಬಾಳಪ್ಪನವರು ನಾಟಕ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವರ ಕರೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾನರ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮ ಪೇಂಟರ್ ಹತ್ತಿರ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಟಪ ಡೆಕ್ಯೂರೇಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ರಾಮ ಪೇಂಟರ್, ಪ್ರಭಾಕರ ಪೇಂಟರ್, ಬಾಬುರಾವ್ ಭೂಪೇ ಪೇಂಟರ್ ಹಾಗೂ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪಾಲುದಾರರು ಇದ್ದರು. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಅವರದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಪೇಂಟಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಿನೇಮಾ ನಿರ್ಮಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಮಾಣೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಖುಷಿ ಪಟ್ಟು ಕೊಲ್ಹಾಪೂರಕ್ಕೆ ಶುಗರ್ ಮಿಲ್ಲ್‌ದ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಜೀವನ ಕಲ್ಯಾಣ' ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲರಾವ ನಾಗೇಶಕರ ದಾದ ಇವರು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಜೀವನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 20ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗಣೇಶ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2ತಿಂಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಗಳಾದ ಸಂಗೀತ ಸ್ವಯಂವರ, ಸಂಗೀತ ಸುಭದ್ರ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಜೀವನ ಕಲ್ಯಾಣ' ನಾಟ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದರು. ನಾಟ್ಯ ಸಂಘದ ಇತರ ಕಲಾವಿದರು ಇವರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕಂಡರು. 'ನಾನೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡ ಕಲಾವಿದ, ನಾನು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಈತ ಕನ್ನಡಿಗ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ನನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಂತರೂ ಭೇಟಿಯಾದರು. ಅವರ ಸಂಗಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಭಾಗ್ಯ ದೊರೆಯಿತು. ಬಾಲಗಂಧರ್ವ ಕಾಲದವರು ಶಂಕರರಾವ ಶಿರೋಳಕರ ಉತ್ತರಕರ ಅವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಜೆಮಿನಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಅನಂತ ಚವ್ಹಾಣ

ಇವರು ಶಿವರಾಮ ಮೋದಿಯವರ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಬಳರಾಮ ಬೇಡಕರ ಮತ್ತು ಬಾಪೂ ಸಾಹೇಬ ಪೋವಾರ ಇವರು ಮಹಾದೇವ ಕದಮ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಟಿ. ಕೆ. ವಡನಗೇಕರ ಇವರು ಕೆ. ಆಸಿಫ್ ಇವರ 'ಮೊಗಲೆ ಅಜಮ್'ದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಲಾವಂತರ ಸಂಗಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋ ಭಾಗ್ಯ ದೊರಯಿತು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರೇಮ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿತೇನು ಎಂದು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೂಲತಃ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ತಂಬಾಕು ಖರೀದಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಕಲಾಸಕ್ತರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರಿಂದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. 5 ನಂಬರ್ ಬೀಡಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ತ್ರಿವೇಂದ್ರಂನವರು ಇವರಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಬಂಗಾರ ಪಾಲಿಷ್ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಭೋದಿ ಚಿನ್ಹೆ ತಂಬಾಕು ಗಿಡ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಬೀಡಿ ಕಂಪನಿಯವರು ಇವರನ್ನು ಶಿವಕಾಶಿಯ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಪೋಸ್ಟರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಶಿವಕಾಶಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕಾಡಾಪೂರಕರರವರ ಜನಪ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಅವರ ಮನೆಗೆ 1993ರಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. "ನಾವು ಕಲಾವಿದ ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ ಈತ ಅಪರೂಪದ ಕಲಾಕಾರ 72ವಯಸ್ಸಿನವ ಈ ತನಕ ಈತನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇವ ಕನ್ನಡಿಗ ಎಂದು ಮರಾಠಿಗರು, ಇವ ಮರಾಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವ ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೀಗಾಗಿ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾಗಿ ಅಪರಿಚಿತನಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ನನಗೆ ನೋವಾಯಿತು. ಶಿಲ್ಪಿ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಕುಶಲಗಾರಿಕೆಗೆ ಮನ ಸೋತು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಹೊರ ಬಂದೆವು" ಎಂದು ದಿನಾಂಕ 14-03-1993 ರಂದು ಕನ್ನಡಮ್ಮ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ "ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಕಲೆ, ಕಲಾವಿದರ ಶೋಧ" ಎಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು :

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ದೃಶ್ಯಕಲೆಯ ಯಾವುದೇ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪದವಿ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ .ವೃತ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿತು. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಅನುಭವ ಪಡೆದರು. ಸಿನೇಮಾ, ನಾಟಕದ ಬ್ಯಾನರುಗಳು, ನಾಟಕದ ಹಿಂದಿನ ಪರದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರ ರಚನೆ, ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾ, ದೃಶ್ಯಕಲೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಕಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಅವರ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಾಗಿ ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ, ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಬಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ಮೂಲಕ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ, ಗುಂಪು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರು.

ಅವರ ಬಹುಪಾಲ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ತಿರುಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು-ನಲಿವು, ಸುಖ, ಆದ್ಯಾತ್ಮದ ಸಂದೇಶ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಕೊರೆಯುವ ಚಳಿ, ಹಿಮ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣ ತೆತ್ತ ಯೋಧನಿಗಾಗಿ "ಕಾರ್ಗಿಲ್" ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಧನ ಕಾಲಲ್ಲಿಯ ಬೂಟುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಮೃತದೇಹ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೇಹದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹರಡಿದೆ. ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಯೋಧನಿಗಾಗಿ ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯುದ್ಧದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (2009) ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ "ಕಾರ್ಗಿಲ್" ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಯುದ್ಧದ ಭೀಕರತೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಾಕೃತಿ ನೋಡುಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತದೆ.

"ಪ್ರತಿಬಿಂಬ" ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅವರ ನೈಜ ಶೈಲಿಯ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಯುವತಿಯ ಶೃಂಗಾರಮಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ರಮ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 19"ಘಿ25" ಅಳತೆಯ ಈ ಕಲಾಕೃತಿ ತೈಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. "ಸಾರಂಗ" ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಧವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಧತ್ವ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊರತು ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ

ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಸಂಗೀತ ವಿಶ್ವಭಾಷೆ" ಮತ್ತು "ಪಂಚಭೂತ" ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಳಸಿದ ದೃಶ್ಯಭಾಷೆ ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಲಾವಿದರ ತಂತ್ರ, ಶೈಲಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಜೀವ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಆಟವಾಡದೆ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನೈಜವಾಗಿ, ರಮ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನೋಡುಗರಿಗೆ ಕಲಾಕೃತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಭಾವನೆಗೆ ನೋಡುಗ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕ್ಯಾನವಾಸ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಆಕೃತಿಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಗೆ ಬಣ್ಣಗಳ ನೈಜತೆ, ನೆರಳು-ಬೆಳಕು, ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೋಡುಗನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಡಿ-ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚಿಸುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮಿಥ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಸತ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಜ್ಞಾನವಾಗಬೇಕು. ಸತ್ಯ ವಸ್ತುವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಆಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೊಂದು ರೂಪ ಮತ್ತು ಆಕಾರವಿದೆ. ಅದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಠಿಯ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಆಕಾರವಿದೆ, ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲೂ ಆಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಆಕಾರ ಮಹಾನ್' ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಆಕಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದರು, ಧ್ಯಾನಿಸಿದರು. ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಮೂರ್ತರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ನೆಲೆಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಇವರು ನವ್ಯಕಲಾ ಪಂಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. "ನಾನು ಮಾಡರ್ನ್ ಆರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೀವನ ಕಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಚಿತ್ರ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮಾಡರ್ನ್ ಆರ್ಟ್ ನನಗೂ ಸುದ್ದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೈಜರೀತಿಯ ರಮ್ಯವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮ, ಎಸ್. ಎಂ. ಪಂಡಿತ ಮುಂತಾದವರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಮುಳಿ, ಗಿಡ ಮೊದಲೋ ಅಥವಾ ಬೀಜ ಮೊದಲೋ, ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶದತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾ, ಹೋಗುತ್ತಾ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶಮಯವಾದುದರ ಪುಣ್ಯ ಬೆಳಕು, ಪರಿವರ್ತನೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮದಂತೆ ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವ್ವನ, ದುಃಖ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಮುಂತಾದ ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಗಳ ಮೂಲಕ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತಂದು ಆ ಮೂಲಕ ನೋಡುಗರು ಆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ, ಪಂಚಭೂತ, ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗ, ಮುಂಜಾನೆಯ ಸಮಯ, ವಿಶ್ವದ ಶಬ್ದಸ್ವರ, ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳು ನೋಡುಗನನ್ನು ಸ್ವವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತದೆ. ಖಾರ, ಉಪ್ಪಿನ ಸವಿ ಎಲ್ಲೀ ತನಕ, ಸುಖ ದುಃಖದ ಭಾದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ. ವಾಚಾ ರಹಿತ, ಆಕಾರ ಮಹಾನ್, ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ, ಕಲಾವಿದನ ದೃಷ್ಠಿ, ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ, ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ದೇವದಾಸ, ಮೈಕೆಲ್ ಎಂಜಲೋ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಶ್ರೀ ಕಲಾ ಮಹರ್ಷಿ ಬಾಬುರಾವ್ ಪೇಂಟರ್, ಶ್ರೀ ಅಬಾಲಾಲ್, ಶ್ರೀ ಮಾಧವರಾವ ಬಾಗಲ್, ಎಂ. ಜಿ. ಲೋಹಿಯಾ, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಪಂಡಿತ್, ಶ್ರೀ ಶಾಮಕಾಂತ್ ಜಾಧವ, ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮ ಮುಂತಾದವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಜಲವರ್ಣ, ತೈಲವರ್ಣ, ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೈಫ್ ಬಳಸಿ ರಚಿಸಿದ ಕೆಲವು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ವಿಶಿಷ್ಠ ಮೈವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಭಾವಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಒಟ್ಟಾರೆ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು, ನಿಸರ್ಗಚಿತ್ರಗಳು, ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳು, ಪೌರಾಣಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು, ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ "ಒಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ವಾಗ್ಮೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಅಗೋಚರವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಸುಖ, ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ

ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಲೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು" ಎಂದು ಚಿಂಚಣಿಯ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಜಲವರ್ಣ :

ಎಸ್. ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರು ಜಲವರ್ಣ ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಲವರ್ಣ ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ, ವರ್ಣಗಳ ತಾಜಾತನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಕತ್ತಲೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳಕಿನ ಭಾಗದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿದ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಅವರ ಕೃತಿಗಳಾದ ಲೈಫ್, ಪೇಂಟಂಗ್, ಕಲಾವಿದರ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು, ಜಲವರ್ಣದಲ್ಲಿಯ ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಪೋಸ್ಟರ್ ವರ್ಣ :

ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದ ಎಸ್. ಎಂ. ಪಂಡಿತ ಅವರ ಪೋಸ್ಟರ್ ಬಣ್ಣದ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ, ಈ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ಪೋಸ್ಟರ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ, ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಕರ್ಮ, ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವನ, ಮುಪ್ಪು, ದುಃಖ, ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳು ಪೋಸ್ಟರ್ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ.

ತೈಲವರ್ಣ :

ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರು ಜಲವರ್ಣ, ಪೋಸ್ಟರ್ ವರ್ಣಗಳಂತೆ ತೈಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಲೋಹಿಯಾ ಅವರ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ಕೃತಿಗಳು. ಅಲ್ಲದೆ ತಾರಾರಾಣಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸುವರ್ಣ ತುಲಾ 2'x3', ತುಳಜಾ ಭವಾನಿ 2'x3', ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ್ 2'x3', ಶಿವಾಜಿ ಶಪಥ 2'x3', ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮಾಧಿ 2'x3', ದ್ವಾರಪಾಲಕ 2'x3' ಅಳತೆಯಲ್ಲಿರುವ ತೈಲವರ್ಣ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ತೈಲವರ್ಣದ ಮೇಲಿನ ಅವರ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ, ತಾರಾ ರಾಣಿ. ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಲಖನೂರಿನ ಕರಿಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಗುಡಿ, ಕಾಡಾಪೂರ ಹಾಗೂ ರಾಯಬಾಗ್, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಹಾಗೂ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರಗಳಿಗೆ, ಮಠಗಳಿಗೆ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ, ಏಣಗಿ ಬಾಳಪ್ಪನವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ, ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ, ನಾಟಕ ಪರದೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೈಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಕಾಶಿಯ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ರವರಿಗಾಗಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾವಿದ ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರು ಜಲವರ್ಣ, ತೈಲವರ್ಣ, ಪೋಸ್ಟರ್ ವರ್ಣ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಆಯಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶೈಲಿಯಾದ 'ಪಾಯಿಂಟಲಿಜಂ' ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೈಫ್ ಬಳಸಿ ಅನೇಕ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೈಲವರ್ಣದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೈಫ್‌ನಿಂದ ಒಂದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾ ವಿಶೇಷವಾದ ವ್ಯವಳಿಕೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಣ್ಣಗಳ ತಾಜಾತನ ಹಾಗೆ ಉಳಿದು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತಿಕೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಲಾವಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಲನವಲನ, ನೆರಳು ಬೆಳಕಿನ ಆಟವನ್ನು, ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಕಲಾವಿದ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಒಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಸ್. ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಒಂದೇ ಶೈಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಲ್ಲ. ಕಲಾ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಶೈಲಿ (ISM) ಗಳು ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದರು, ಆ ಯಾವುದೇ 'ಇಸಂ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಳೆತವಾಗಲಿ, ಅವಜ್ಞೆಯಾಗಲಿ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಜನರು ಮೆಚ್ಚುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಹೃದಯನಿಗೆ ಆನಂದ ನೀಡುವುದು ಇವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ಅನೇಕ ಸರಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿಯವರ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವರ ಎಲ್ಲ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದು, ಹರಡಿ ಹಂಚಿಹೋದ ಇವರ ಕೃತಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು :

ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರು ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಮನೆತನದವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮನೆತನದ ವೃತ್ತಿ 'ಪತ್ತಾರಿಕೆ'ಯಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಮುಂದುವರೆದು ಇವರು ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನೆರವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಾಡಾಪೂರಕರರು ಆಭರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಶಿಲ್ಪಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ ಇವರು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಘನ್‌ಮೆಟಲ್ ಮುಂತಾದ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಮೇಣದಿಂದಲೂ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಮೊದಲ ಗುರು ಅವರ ಅಜ್ಜಿ ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿ. ಇವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗಣೇಶ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ 100 ರಿಂದ 150 ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲಕ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಆಗ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಗಣಪತಿಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸಕ್ಕೂಬಾಯಿಯವರು ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗಣಪತಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರ ತಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ನಂತರ ಈಗ ಕಾಡಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಇವರ ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಳವ್ವನವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಗಣೇಶನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಇವರ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕೆಲಸ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಅವರು ಗಣೇಶನ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಗೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಕೇಚ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಣದಿಂದ ಕರಡು ರೂಪ

ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಬೇಕಾದ ಲೋಹದ ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಶಿಲ್ಪ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಳ್ಳಿ ಎರಕ ಹೊಯ್ದ ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಶಿಲ್ಪದ ಹೆಸರು 'ಪರ ಬ್ರಹ್ಮ' 11.15" ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಯ ಈ ಮೂರ್ತಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಮೀಸೆ, ಬಾಯಿ, ಆಭರಣಗಳು ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರ್ತಿಯ ಕೆಳಗೆ ಕಮಲದ ಹೂವಿನ ಪೀಠವಿದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾವ್ ಪೇಂಟರರವರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಲ್ಹಾಪೂರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಕಲಾವಿದ ಬಾಬುರಾವ್‌ರವರು ವ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾವ್ ಪೇಂಟರ್‌ಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ, ನಾನು ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುವ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. 'ಇವನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದವಾಗಬೇಕು' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಬಾಬುರಾವ್ ಪೇಂಟರ್‌ರವರು ನನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಮೇಣದ ಮುದ್ದೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಾಗಿ ನೀಡಿದರು. ಮುಂದೆ ತುಂಬಾ ದಿನಗಳ ನಂತರ 'ಸಯಿದಾ' ಅನ್ನುವ ಸೈನಿಕ ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವರ ತಾಯಿಗೆ ನಾನು ಕಲಾವಿದನೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು "ನನ್ನ ಮಗ ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ನಾನು ಅವನ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಣ ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾದರೂ ಸರಿ ಎಂದು ಅವನ ಕಂಚಿನ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಸಯಿದಾ ಸೈನಿಕನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ನಂತರ ಮೇಣದಲ್ಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಘನ ಮೆಟಲ್‌ದಿಂದ ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಕೊಟ್ಟೆನು. ಈ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂದು ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾವ್ ರವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಣ ನನಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತು" ಎಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಲೋಹದ ಭಾವ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರವರ ತಂದೆಯವರು ಇವರನ್ನು ಬಾಬುರಾವ್ ಪೇಂಟರ್ ಅವರಲ್ಲದೆ ರಾಜಾಪೂರ ಪತ್ತಾರ, ದುರದುಂಡಿ ಪತ್ತಾರ, ಬಾಂಬೆಯ ಜೆ. ಜೆ. ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್

ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿದ್ದ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಸಾಬಣ್ಣವರ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಒದಗಿಸಿದರು.

ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಜೈನ ಸಮಾಜದ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವ ನಿಮಿತ್ತ ಮನೋಜ್ಞ ಮಾನಸ್ತಂಭಕ್ಕಾಗಿ 'ಮಾರ್ಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಮರ್ಶೆ "ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾಕಾರ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಯಾಂನಿ ಭ 1008 ಆದಿನಾಥಾಂಚೀ ಸುಂದರ ಸಂಗಮವಾರೀ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರ ಕೆಲೀ, ಆಹೆ, ಶ್ರೀ ಅಪ್ರತಿಮ ಜಾಲೀ ಆಹೆ" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಭಾವಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜನು ಕುದುರೆ ಏರಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಲಗಾಮು ಜಗ್ಗಿದ ರಭಸಕ್ಕೆ ಕುದುರೆಮುಖ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಮುಂಗಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದಂತಿದೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿ ಘನ್‌ಮೆಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಕಹೊಯ್ದು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಯು 14ನೇ ಮರಾಠ ಫಲ್ಟನ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿದೆ.

ವೀರ ರಾಣಿ ಕಿತ್ತೂರ ಚೆನ್ನಮ್ಮಳ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಘನ್‌ಮೆಟಲ್ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಟೇಬಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯೂ ಅಳತೆಯದ್ದು 1 ಅಡಿ ಫೂಟ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಜಳಪಿಸಿ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಕುದುರೆ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಕುದುರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದಿದೆ.

ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಘನ್‌ಮೆಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿ 'ತಾರಾ ರಾಣಿ'ಯದ್ದು. ತಾರಾರಾಣಿಯು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಶಿಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಹ ಟೇಬಲ್ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿ 'ಸಿಂಹ'ದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಟೇಬಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯೂ ಆಗಿದ್ದು ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ

ಶಿಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ 'ಶೀಲಾಬಾಲಕಿ' ಶಿಲ್ಪ, ಒತ್ತಾಳೆ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ 'ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ' ಶಿಲ್ಪ, ಬೆಳ್ಳಿ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ 'ಬಾಹುಬಲಿ' ಶಿಲ್ಪ ಮುಂತಾದ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಅವರ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಪರಿಣಿತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ಇವರು ವೈನ್ ಬಾಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಕಲಾವೌಲ್ಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸುಂದರವಾದ ಕುಸುರಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವೀಣೆ ಮುಂತಾದ ಮಾಡಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಣೇಶ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಇತರ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸುಂದರವಾದ ಗಣೇಶ ಮಂದಿರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ದಸರಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಆಕರ್ಷಕ ಸ್ತಬ್ಧ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. 18" ಮರಾಲ್-ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ದೇವಪಾಟ (ಸಿಂಹಾಸನ) ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉಬ್ಬೊತ್ತು ಕಲಾಕೃತಿಗಳು (ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು) :

ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಅರ್ಥಾತ್ ಉಬ್ಬು ಶಿಲ್ಪ ಈ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ, ಒತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ ಮುಂತಾದ ಲೋಹದ ತಗಡನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುಡಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರಿಸಲು, ಸಿಂಹಾಸನ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು, ಗೋಡೆ ಅಲಂಕರಣ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕಲಾವಿದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ಕಲಾವಿದರು ಇಂಥ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

"ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಿತ್ರ। ತಯಾರ ಮಾಡಿದ ಕಲಾಕಾರ
ಬಸವಾನಂದರ ಪ್ರಥಮ ಮಗ । ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಸಾಲಿಯವರಾ ।
ಹುಟ್ಟೂರ ಕಾಡಾಪೂರ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರ । ಕರ್ಮನಿಷ್ಠವಂತರ
ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಕೆತ್ತನೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾ ।
ಜಗತ್ತಿನ ತುಂಬ ಕಲಾ ಬೀರಿದವರಾ ।"

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ತಮ್ಮನವರಾದ ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಣ್ಣನ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಲಾವಣಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಅವರ ಉಬ್ಬು ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳು, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ ಮುಂತಾದ ಲೋಹಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಇಂಥ ಉಬ್ಬು ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಕಡೆ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿವೆ. ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರರವರ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

*** ಸೃಜನಶೀಲ ಸಂಯೋಜನಾ ಕೃತಿಗಳು :**

ದೇವರು, ಮಾನವಾಕೃತಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಕೃತಿಗಳು * ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಸಿಂಹಾಸನ, ಕಿರೀಟಗಳು * ತೊಟ್ಟಿಲು, ಮಣಿ, (ಕೂಡ್ರುಮಣಿ) ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು * ಫ್ರೇಂಗಳು, ತೋರಣ, ದೇವರ ಮುಖಗಳು * ನಂದಾದೀಪ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಟ್ರೇ ಮುಂತಾದ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು * ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕಂಪನಿಗಳ ಹೆಸರಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು. ಹೀಗೆ ಇವರು ವಿವಿಧ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಜನರು, ಗ್ರಾಹಕ, ಕಲಾಸಕ್ತ, ಬಯಸಿದಂತೆ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸೃಜನಶೀಲ ಸಂಯೋಜನಾ ಕೃತಿಗಳು :

ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು, ತಾಮ್ರದ ತಗಡಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಕೇಚ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು, ನಂತರ ಅದನ್ನು ಉಬ್ಬು ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, 'ಮಹಾಸಭಾ' ಹಾಗೂ 'ವಾತ್ಸಲ್ಯ' ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ.

*** ಮಹಾಸಭೆ :**

"ತಾಮ್ರದ ಮೇಲೆ ಗೋಲ್ಡ ಪಾಲಿಸ್ ಇರುವ ಉಬ್ಬು ಚಿತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಮಹಾಸಭೆ', ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ನಾಯಕನ ಭಾಷಣವನ್ನು ತಲ್ಲೀನರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ ಜನಸ್ತೋಮವನ್ನು ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಜಾಣ್ಮೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಸಿಗದು" ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಧಾನಿ, ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಈ ಕೃತಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಉಬ್ಬುಗೆತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

*** ವಾತ್ಸಲ್ಯ –**

ತಾಮ್ರದ ಮೇಲಿರುವ ಈ ಕೃತಿ ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳ ವಿಂಗಡಣೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖದ ಭಾವನೆ, ಉಬ್ಬು ತಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಗು ತಾಯಿಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಆಗ ತಾಯಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವ ಸಂತೃಪ್ತಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಮಹಿಳೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶವಿರುವ ಈ ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಮಹಿಳೆ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಮುಂದೆ ಬುಟ್ಟಿ, ಬಕೇಟ್, ಗುಡಿಸಲು ಒಳಗೆ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಚೀಲಗಳು, ನೇತುಹಾಕಿದ ನೇಲವು, ಕಂದಿಲು, ಗುಡಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ತನ್ನ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಗುಟುಕು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು, ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಳ ಯಜಮಾನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಾಮ್ರದ ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಉಬ್ಬುಗೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಲಾಕೃತಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೃಶ್ಯಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ದೇವರು ಮಾನವಾಕೃತಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿಗಳು :– ಕೊಲ್ಹಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದ ಜಿ. ಕಾಂಬಳೆ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ, ಕೈಲಾಸ ಗಡಚಿ ಸ್ವಾರಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ 4–5 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ, ಅರ್ಜುನ, ಅಪ್ಪಾಗೀರಿ, ಕಾಳೆಸಿಂಗ, ಎಲ್ಲವೂ 4" ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು ಹಿತ್ತಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬುಗೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಬೆಳ್ಳಿ ಮಣಿ (ಶಿವ ಆಸನ್) ತ್ರಿಶೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವನಕಲ್ಯಾಣ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಾಗೂ ತಾಮ್ರದ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಳ್ಳಿ ತೊಟ್ಟಿಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುಂದು ಕುಂದು ಮಹಾರಾಜರ ಸಮಯಸಾರ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಗೋಲ್ಡ್ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ದಿ. ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ತೀನಮೂರ್ತಿ ಭವನ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಮಾರುತಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 5" ಎತ್ತರದ ತಾಮ್ರದ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್, ನರಸಿಂಹ ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್, ಬೆಳ್ಳಿ ಕಿರೀಟ, ತಂಬಾಕು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೋದ ಚಿಹ್ನೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಗಿಡ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಚೌಕಟ್ಟು, ರಾಮಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯ ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ,

ಸೀತಾ, ಹಣಮಂತ ದೇವರಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಿರೀಟ, ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಪಾವರಲೂವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ತಾಮ್ರದ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ರಾಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಡಸೋಸಿಯ ದುರದುಂಡೇಶ್ವರ ಮಠದ ಬೆಳ್ಳಿ ಸಿಂಹಾಸನ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಬಂಗಾರದ ಕಿರೀಟ, ಮುಗಳಖೋಡ ಮಠದ ಬೆಳ್ಳಿ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಎಡ್ಡೂರ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವರ ಗುಡಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಚೌಕಟ್ಟು ಆಡಿಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮುಖ, ಇಲ್ಲಿಯ ದೇವಿ ಮಂದಿರದ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಚೌಕಟ್ಟು, ಸಂಕೇಶ್ವರ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಚೌಕಟ್ಟು, ಜಾಗನೂರು ಹಣಮಂತ ದೇವರ ಗುಡಿಗೆ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಚೌಕಟ್ಟು, ಕೊಂಕಣ ದೇವಘಡಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿ ತೊಟ್ಟಿಲು ಮತ್ತು ಮುಖ, ಹುಬ್ಬಳಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ 6"X8" ಸೈಜಿನ ವೀರಭದ್ರ ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್ ಪಣ್ಹಾಳ ಘಡಕ್ಕೆ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರ 300ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಿಮಿತ್ತ ಅಂಬಾರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿಂಹಾಸನ :

ಹಿತ್ತಾಳೆ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಿಂಹಾಸನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮೆತ್ತನೆ ಹಾಸಿಗೆ, ಎರಡು ಕಡೆಗೆ ತಾಮ್ರದ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳಗೆ ಕಾಲಿಡಲು ಮಣಿ, ಆಧಾರಕ್ಕೆ ಮೆತ್ತನೆಯ ದಿಂಬು, ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ತಾಮ್ರದ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್, ಮೇಲೆ ಚಾಮರ, ಇದು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಡಮರು ಹಾಗೂ ತ್ರಿಶೂಲಗಳಿವೆ. ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ರತ್ನಖಚಿತ ಓಂ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಾಮ್ರದಿಂದ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬಂಗಾರದಿಂದ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜೆಕೋಸ್ಲೋವಿಯಾದಿಂದ ಹರಳು, ವಜ್ರ, ಪಚ್ಚೆ, ಮಾಣಿಕ್ಯ, ಪುಷ್ಪರಾಜ, ನೀಳ, ಲಸಣಿ, ಪವಳ, ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ನವರತ್ನಗಳಿಂದ ಖಚಿತವಾದ 'ಓಂ' ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಎತ್ತರ $1^{1/2"}$ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ.

ನಿಪ್ಪಾಣಿ ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೆಳೆಗಳ ರಾಜನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ತಂಬಾಕಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ $1^{1/2"}$ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಅನೇಕ ಎಲೆಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಂಬಾಕಿನ ಗಿಡವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಿಂಹಾಸನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕಿನ ವೈಭವವನ್ನು ರಾಜನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ರಚಿಸಿದ "ಪರಶು" ಎಂಬೋಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಯ ಕಿರೀಟಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಸುಂದರ ಕಲಾಕೃತಿಯ ರೂಪ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯ "ನಂದಾದೀಪ"ದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಆಣತಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು, ಕಲಾತ್ಮಕ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಂದಾದೀಪವನ್ನು ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲು :

ತಮ್ಮ ಮರಿ ಮೊಮ್ಮಗಳ ನಾಮಕರಣ ಸಲುವಾಗಿ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ತಯಾರಿಸಿದ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಒಂದು ಸುಂದರ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಎರಡು ಬದಿಯ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬಾಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ತೊಟ್ಟಿಲು ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ವೈಭವ ಯುತವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾಮಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಅಲಂಕರಣಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಾಮಕರಣ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಈ ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲು ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಲೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮ್ಕಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಡಾಪೂರಕರ ಅವರ ಮನೆತನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ತಲೆಮಾರಿಗೂ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಕಲೆ ಜನಪದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆತನ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡಿದಿದೆ. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಸ್ಕೇಚ್‌ಗಳು, ಕೋಲಾಜ್ ಕೃತಿಗಳು, ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು, ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗ ಅವರೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದ, ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾವಿದ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕ, ಕುಶಲ ಕಲಾವಿದ, ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಲಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ

ಕಲಾವಲಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕು? ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡದೆ ಏಕಲವ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಾರ ಬಯಸದೆ ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಶಿಸ್ತು ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಯೋಗ, ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸದೃಢ ಶರೀರ, ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕ್ರೀಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜನ ನನ್ನ ಕೃತಿ ನೋಡಿ ಸಂತಸಪಟ್ಟರೆ ಸಾಲದೆ ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಿರುದು ಏನಿದೆ" ಎನ್ನುವ ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಿರುದು ನೀಡಿ ಸತ್ಕರಿಸಿವೆ. 2007 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ "ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ "ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಸಸ್ತಿ", ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ "ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಿ ಎಂಬುದು ಗಡಿಭಾಗದ ಕಲಾವಿದರ ಕಲಾಸಕ್ತರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

*****

: ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ :

ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ

ಜನನ ದಿ : 21-10-1936 ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ : ಕಾಡಾಪೂರ, ತಾ.ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಜಿ.ಬೆಳಗಾವಿ

ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ :

1975 – ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಸಭಾಭವನ ನಿಪ್ಪಾಣಿ

1975 – ಡಿವಿಜನಲ್ ಯುಥ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಬೆಳಗಾವಿ

1999 – ರಂಗಬಹಾರ ಶಾಹೂ ಸ್ಮಾರಕ ಭವನ, ಕೋಲ್ಹಾಪೂರ

2001 – ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಸ್ಕೀಮ್ ನಿಮಿತ್ಯ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ – ನಿಡಸೋಸಿ.

2002 – ನೆಹರು ಸೆಂಟರ್ – ಮುಂಬಯಿ

2003 – ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ – ಬೆಳಗಾವಿ

2003 – ಗಡಿನಾಡು ಉತ್ಸವ – ನಿಪ್ಪಾಣಿ

2007 – ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಯಬಾಗ

2011 – ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಗುಂಪು ಪ್ರದರ್ಶನ :

1981 – ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ, ಸ್ತಬ್ಧ ಚಿತ್ರ ರಚನೆ

2005 – ಸೈನಾಗೋಗ್ ಆರ್ಟಗ್ಯಾಲರಿ, ಕೋಚಿನ್ (ಕೇರಳ)

ಗೌರವ ಸನ್ಮಾನ :

1976 – ಜೀವನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘದ ಸಿಲ್ವರ ಜ್ಯುಬಲಿ ಆಚರಣೆ ನಿಮಿತ್ಯ ಸನ್ಮಾನ, ಕೋಲ್ಹಾಪುರ,.

1999 – ರಂಗ ಬಹಾರ ಸನ್ಮಾನ – ಕೋಲ್ಹಾಪೂರ.

2000 – ಅರಿಹಂತ ಪುರಸ್ಕಾರ – ನಿಪ್ಪಾಣಿ

2000 – ದಿ. ಮಾರ್ಷಲ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ.

2005 – ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸಮಾಜ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ವತಿಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನ

2005 – ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಳಗಾವಿಯವರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ.

2005 – ಶಿರಸಂಗಿ ಕಾಳಿಕಾ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಸನ್ಮಾನ

2007 – ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೆಂಗಳೂರು.
2008 – ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಯಬಾಗ್‌ದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ.
2009 – ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಲಾ ಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಕಾಸ ಪರಿಷತ್, ಗೋವಾ
2009 – ಬಳರಾಮ್ ಬೇಡಕರ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ – ಜೀವನ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ
2010 – ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫೈನ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಫ್ಟ್, ನವದೆಹಲಿ, ಇವರಿಂದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನಾ ಮಾಧ್ಯಮ :

* ಪೆನ್ಸಿಲ್, ಪೆಸ್ಟಲ್, ಜಲವರ್ಣ, ತೈಲವರ್ಣ, ಪೋಸ್ಟರ್ ಕಲರ್
* ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ತಾಮ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಘನ್‌ಮೆಟಲ್ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎಂಬೋಸಿಂಗ್
* ಮಾರ್ಬಲ್ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ದವಸ–ಧಾನ್ಯ, ಬಟ್ಟೆ ಚೂರು, ಗೋಧಿ ಕಡ್ಡಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್, ಉಗುರು
* ನಾಟಕಗಳ ಪರದೆ ರಚನೆ, ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶನ

ಕೃತಿ ಸಂಗ್ರಹ :

* ಅಮೇರಿಕಾ, ಅಂಡಮಾನ್, ನಿಕೋಬಾರ್.
* ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಗಾರಗೋಟಿ, ಕೋಲ್ಹಾಪೂರ, ಎಡ್ಡೂರ, ಮುಗಳಖೋಡ, ಕೇರೂರ, ಕಾಡಾಪೂರ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಗೋಕಾಕ್, ಹತ್ತರಗಿ, ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಗಡಿಂಗ್ಲಜ್, ಉತ್ತೂರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೈಲಹೊಂಗಲ, ರಾಮದುರ್ಗ, ವಿಜಾಪೂರ, ಅಥಣಿ, ಅಂಕಲಿ, ದೂಳುಗಣವಾಡಿ, ಚಿಕ್ಕಣವಾಡಿ, ರಾಂಪೂರ, ಅಕ್ಕೋಳ, ಸಿದ್ನಾಳ, ಅಪ್ಪಾಜಿವಾಡಿ, ಆಡಿ, ಪುಣೆ, ಕಣಗಲಿ, ತೌಬಂದಿ, ಯರನಾಳ, ಸೆಂಡೂರು, ಕೊಡಣಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಕೈಲಾಸಘಡ, ನವದೆಹಲಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಲ್ಲದ ಬಾಗೇವಾಡಿ, ಖಡಕಲಾಟ, ಕೋಥಳಿ, ಚಿಂಚಣಿ, ಜೈನಾಪೂರ ಹೀಗೆ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ಅನೇಕ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕೃತಿಗಳಿವೆ.

ವಿಳಾಸ :

ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಬ. ಕಾಡಾಪೂರಕರ
ಮನೆ ನಂ. 2127 (A)
ಪ್ರಭಾತ ಟಾಕೀಜ್ ಹತ್ತಿರ
ಶೇತವಾಲ್ ಗಲ್ಲಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ – 591 237 (ಕರ್ನಾಟಕ)
ಫೋನ್ ನಂ. 08338 220138
ಮೊಬೈಲ್ : 9902112659, 9341022129.

ಸ್ವ ಭಾವಚಿತ್ರ

ಪಂಚಮಹಾಭೂತ (ಪೋಸ್ಟರ್ ಕಲರ್)

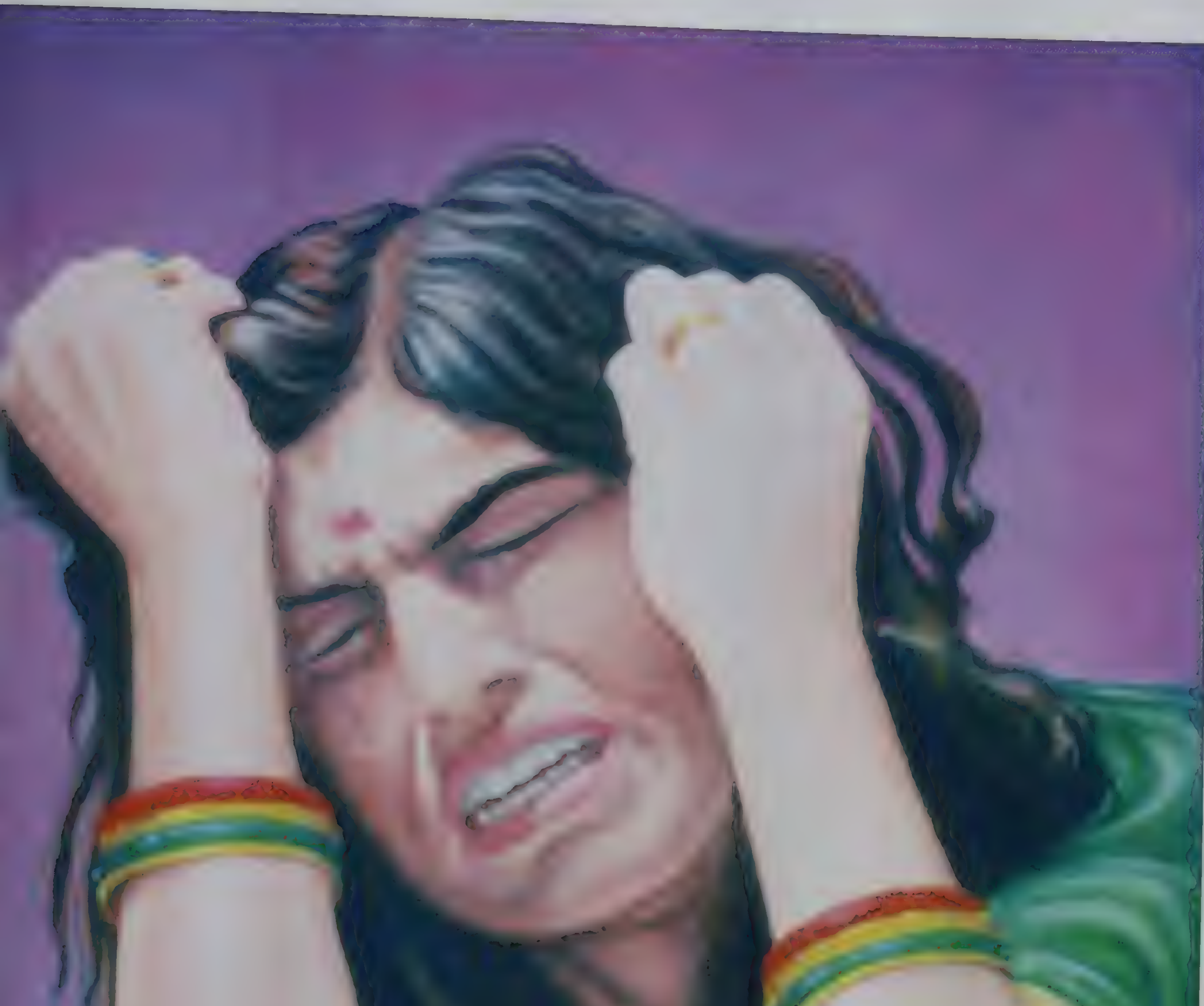
ಗಿಡ ಮೊದಲೋ ಬೀಜ ಮೊದಲೋ (ಜಲ

ವಿ.ಶಾಂತರಾಮ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ (ಕೋಲಾಜ್)

ಪೂರ್ಣ ಭಾವಚಿತ್ರ (ಜಲವರ್ಣ)

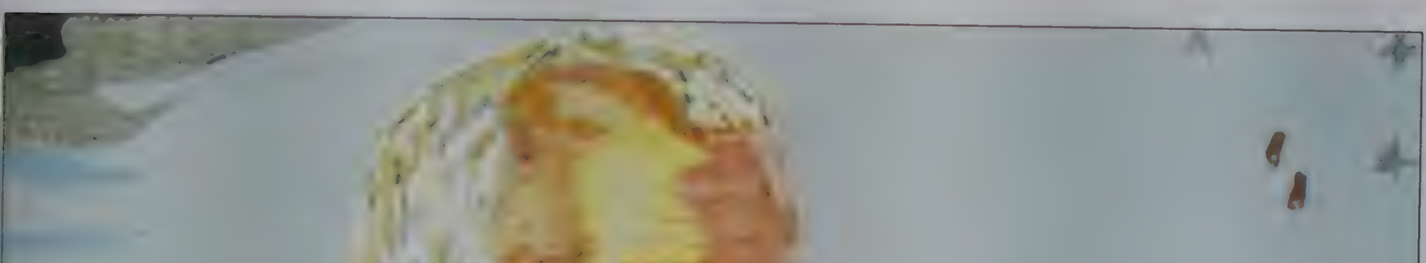
ಸಂಯೋಜನಾ ಭಾವಚಿತ್ರ (ಪೋಸ್ಟರ್ ಕಲರ್)

ಶಾಮಕಾಂತ ಜಾಧವ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ (ತೈಲವರ್ಣ)

ಏಣಗಿ ಬಾಳಪ್ಪನವರ
ಚುಕ್ಕಿ ಚಿತ್ರ – (ಪೆನ್ನು)

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ (ಕೋಲಾಜ್)

ಪಂ. ಭೀಮಸೇನ್ ಜೋಶಿ ಅವರ
ಭಾವಚಿತ್ರ (ತೈಲವರ್ಣ)

ಬಸವಂತಪ್ಪಾ ಸಾಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ
ಭಾವಚಿತ್ರ (ತೈಲವರ್ಣ)

ಆಶಾ ಬೋಸಲೆ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
ಕೋಲಾಜ್ (ಕರಿಮಣಿಗಳು)

ಲತಾ ಮಂಗೇಶಕರ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
ಕೋಲಾಜ್ (ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು)

ದೀನನಾಥ ಗುರೂಜಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
ಕೋಲಾಜ್ (ಗೋಧಿ ಕಡ್ಡಿ)

ಮೈಕೆಲ್ ಎಂಜಲೊ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
ಕೋಲಾಜ್ (ಎಂಬೋಸಿಂಗ್)

ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
ಕೋಲಾಜ್ (ಗೋಧಿ ಕಡ್ಡಿ)

ಉಸ್ತಾದ್ ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾಖಾನ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
ಕೋಲಾಜ್ (ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚೂರುಗಳು)

ಮೈಸೂರು ದರ್ಬಾರ್ ಹಾಲ್ (ತೈಲವರ್ಣ)

ಸಂಯೋಜನೆ ಚಿತ್ರ - ಕಾರ್ಗಿಲ್ (ತೈಲವರ್ಣ)

ವಿಶ್ವ ಸಂಗೀತ (ಪೋಸ್ಟರ್ ಕಲರ್)

ವಿಶ್ವ ಸಂಗೀತ - II (ಪೋಸ್ಟರ್ ಕಲರ್)

ಶಿಲಾಬಾಲಿಕೆ (ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್)

ಗಣಪತಿ (ವ್ಯಾಕ್ಸ್)

ನಟರಾಜ (ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್)

ವೀರಭದ್ರ (ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್)

ತಾಮ್ರದ ಸಿಂಹಾಸನ (ಎಂಬೋಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್)

ವಾತ್ಸಲ್ಯ (ತಾಮ್ರದ ಎಂಬೋಸಿಂಗ್)

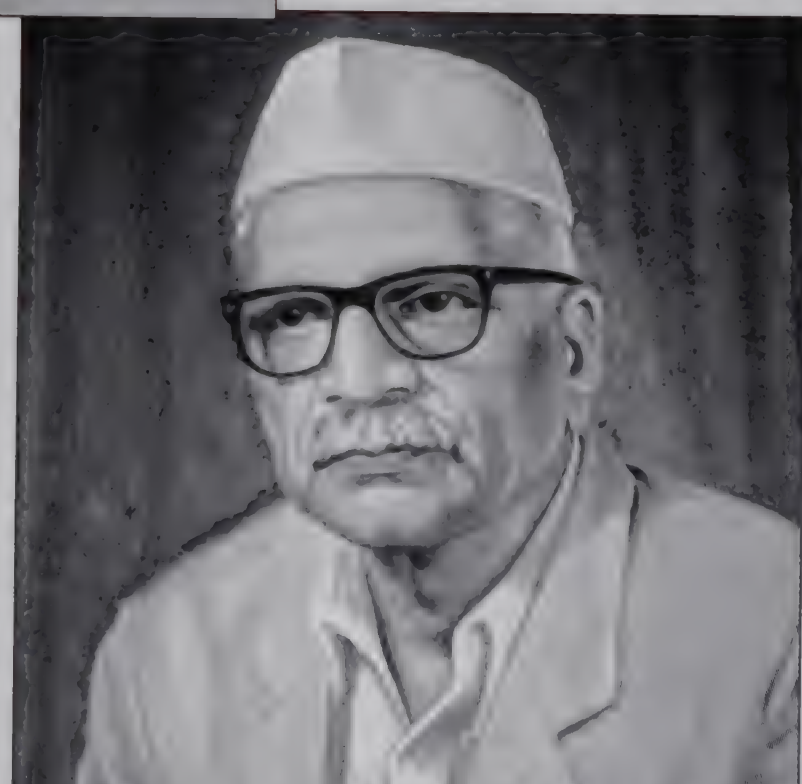
2007ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

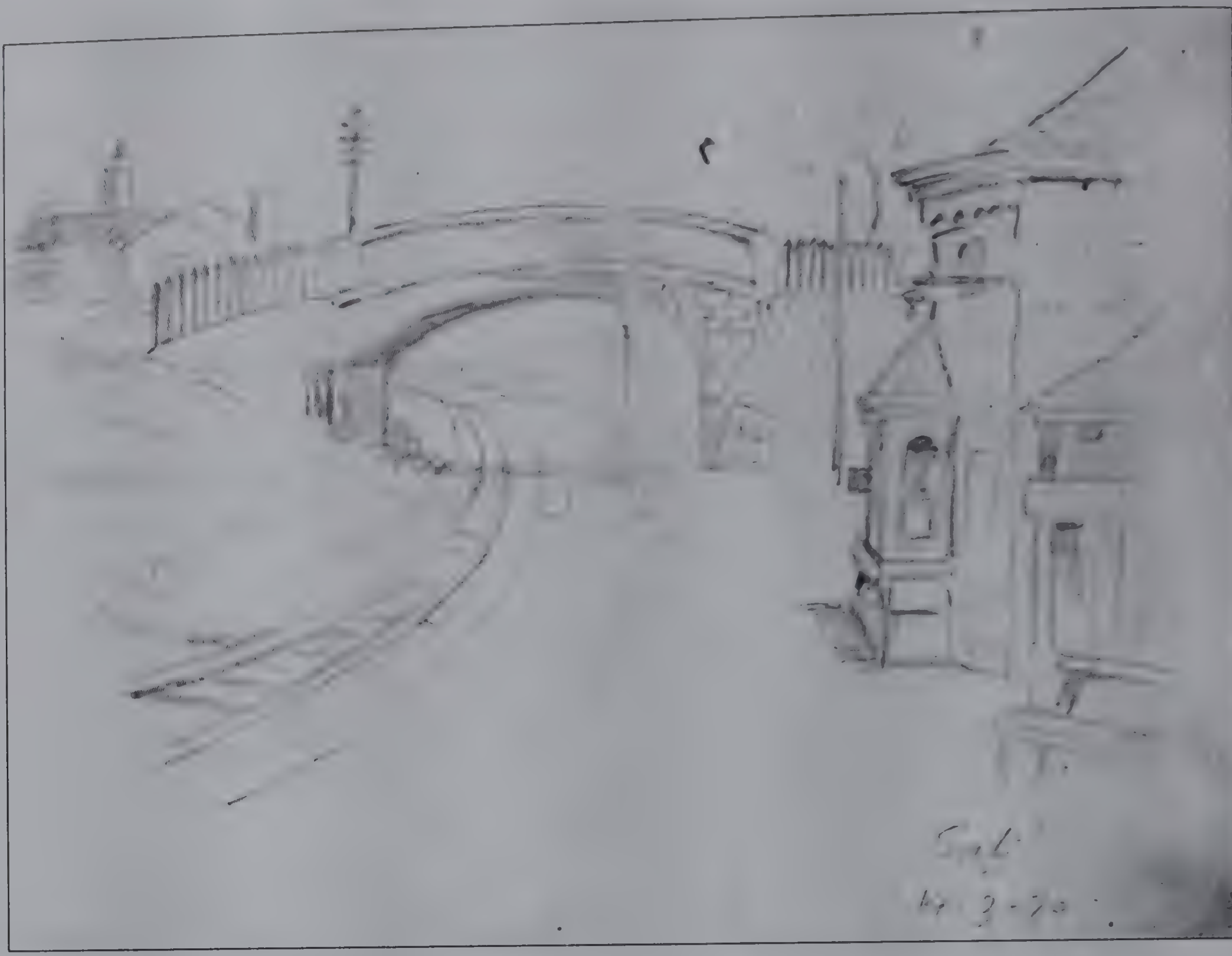
2009ರಲ್ಲಿ ಬಳರಾಮ ಬೇಡಕರ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಜೀವನ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ

ಹುಕ್ಕೆರಿ ಬಾಳಪ್ಪ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
(ಪೆನ್ಸಿಲ್)

ಚಂದ್ರ ಕೊಠಾಡಿಯಾ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
(ತೈಲವರ್ಣ)

ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು (ಪೆನ್ಸಿಲ್)

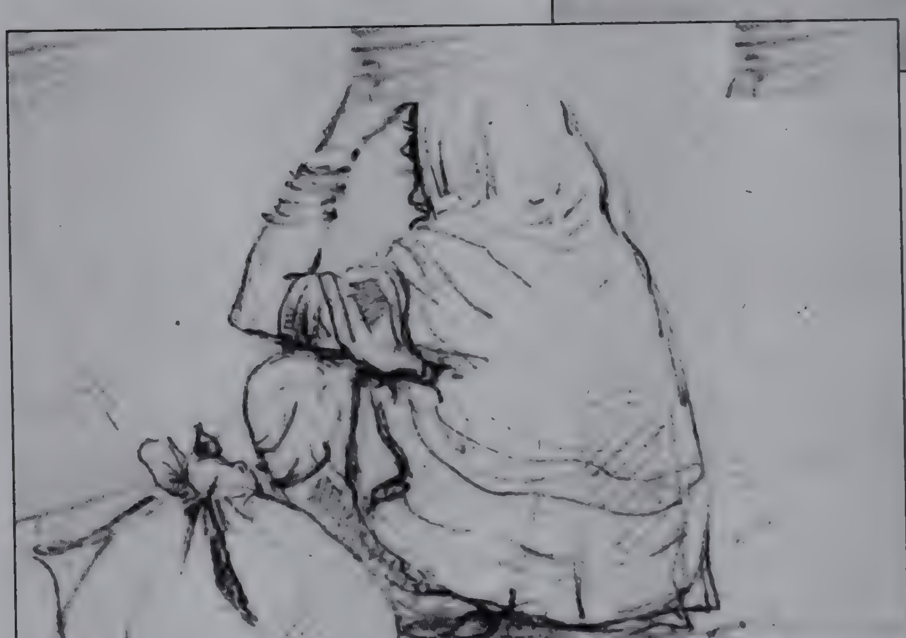

ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು (ಪೆನ್ಸಿಲ್)

ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು (ಪೆನ್ಸಿಲ್

S. Appasaheb B. Kadapurkar

"Form is Great!" "Nothing" is that which is formless!. But, all 'Forms" have originated from this "Nothingness!". This is the universal truth. If properly understood, the seeker shall experience the state of absolute peace. "Art" should also lead the viewer to this state of happiness and peace. This is the motto of Sri S. Appasaheb B. Kadapurkar, who relentlessly pursued this theme in his artworks using paints, silver, gold,.stone wood, grains, cereals and pulses. As summerised by Sree Siddeshwara Swamiji of "Jnanayogashrama", Bijapur, "For him, his prayer is, doing artworks; the reward is, the happiness of art lovers". And, Appasaheb is aptly wellversed in the handling of several different mediums in art.

Whatever be the medium of an art work, proper sketching is a must and basic thing. Stone, clay, silver, gold, copper, bronze, brass - whatever be the medium, if it is done on a proper foundation, then it will stay solid and stand against all odds! Sketching is like this foundation. Appasaheb did not fear of any medium. Proper advance preparation with fine sketches is his forte. As per his own opinion, one need not go for a particular medium for preliminary drawings. One should draw with whatever material is in hand - charcoal, pencil, "hulmanj",

"khadu", "kolase" or other material. A sketch should show the inner knowledge and true feelings of an artist. He should not mind whether the drawing is right or wrong. It can be corrected. Sketch is like the main trunk of a big tree; painting, sculpture, casting, embossing are all like its branches. With a big strong trunk, branches can be strong and healthy. If the trunk is considered as hígher thought, sketches and drawings with a touch of proper thinking becomes a good art form. Because of this, Kadapurkar rightly termed this effect as "Form is Great" (Akara Mahan!)

Now in his 75th year, Appasaheb is still very active. His activeness with that great zeal pales youngsters. One can find self awareness in his present day sketches, which show inner peace of mind. He always keeps a sketch book with him, so that he can sketch whenever possible.

COLLAGE

Late Valachandra Kottadiya, a senior artist of Nippani used to utilize many techniques while doing portraits. Various kinds of grains, cereals, wheat sticks, etc were used as collage in his portraits. Kadapurkar chose this artist as his teacher and has done many such collage portraits.

He utilized wheat sticks, khadi cloth, black beads, other grains and cereals as collage in his innumerable portraits of many distinguished personalities. Some of them have to be described in detail.

LATA MANGESHKAR

'Dhanya Dhanyavayithu, Suttu hoovayithu, Jeevana kalyanavayithu, Huttu maranada koneyayithu" - is the elaborate title given to this circular portrait of "Bharat Ratna" Lata Mangeshkar. This collage work is done completely with grains-cereals of different varieties suitably used for the light and shade effect. With circular embossing frame in brass also handmade by him, the portrait looks great.

ASHA BHONSLE

"Transparent" - is the title given to another circularly embossed brass framed portrait done with collage style with black beads on glass. Asha sang her father's dance musicals, devotional songs, cinema songs, lavani, etc. in almost all the languages of India in her own versatile style and in the voices of small, young and aged alike. Her voice astonished the music lovers. Hence, he did this collage portrait with different coloured beads on transparent glass.

V. SHANTHARAM

Coloured bits of cloth pieces were cut and pasted together with precision to show the true face of this genius of Indian Cinema. For his usual cap and coat original coat was used.

MAHATMA GANDHI

For this figure of Mahatma Gandhi seated and spinning cotton thread from cotton in his wooden spinning wheel, the artist used only pure Khadi cloth pieces in his usual collage style. He took a lot of care in selecting Khadi pieces for this impressive work.

In another collage, he has pictured the Mahatma immersed in his pastime of reading books. This portrait with pure Khadi pieces shows effective light and shade as well as the firmness, stability of Gandhiji, with the spinning wheel in the background.

BISMILLA KHAN

In this beautiful portrait of 'Bharat Ratna" Ustad Bismilla Khan, the Shahanayi maestro is shown holding the instrument in his hand with a benign smile. In this collage, the artist used small wooden pieces, thin slice of wood obtained on plaining etc. with great concentration, to get the proper colour tone.

SIR M. VISHWESHWARAIAH

Under the unusual caption of "Kailagadu endu kai katti kulithare aguthithe Krishnaraja Sagara" the artist did the portrait

of Sir M. Vishweshwaraiah in collage using wheat grass and sticks. To get the proper light and shade effect, he burnt the wheat grass to the required limit and then pasted it to the picture. In this collage, he made the forehead as the centre and the finished work shows a kind of light emanating from the centre, there by showing the great knowledge of that genius. This collage is a really good work of art in every respect.

DEENANATHAJI

This collage work with circular brass-embossed frame is also done with wheat grass to a great finish.

SRI SIDDESHWARA SWAMY

Sri Siddeshwara Swamy of Bijapur is known as a great orator on religious teachings. When he came to Nippani to give a discourse, Appasaheb did the collage work showing the swamiji giving discourse, using hundreds of bits of Khadi pieces. This colourful portrait was shown to swamiji who was pleased & impressed and blessed the artist.

ART STUDIES

Regarding his own experience of studying art, 75year old Appasaheb said 'I could not go and study art anywhere. Self understanding itself is my teacher. Whenever I did a work, that itself told me how to proceed forward. When an art work created by us is satisfied to our inner self, the artist in us becomes one with the creation and we go on learning". Further he says "knowledge of inner self is a part and parcel of my pictures. Many persons who have seen my paintings taught me new ideas; those who gave me orders, used to instruct me as to how they desire the work is to be done. Some have appreciated my 'forms', and others have appreciated my compositions. I have learnt a lot from others and the nature around me. My pious

father and my younger brothers have encouraged me to grow as an Artist".

Young Appasaheb's grand mother Sakkubai was his first teacher. His uncle Shankarappa Ramappa Badigera also taught him the basics of painting etc. Afterwards, Appasaheb made "Vishwakarma" as his imaginary teacher and studied Art, just like the legendary Ekalavya who learnt archery!

On seeing his drawings, his friend advised him to appear for the art exams. Encouraged by this, Appasaheb collected information about drawing exams and as per the advise of an elder, travelled to Chikkodi and met Sri Tankasale, art teacher of R.D. High School. On seeing his drawings, Tankasale explained to him the subjects one has to study for the exams - object, design, nature, freehand, memory, geometry, etc. and offered to teach him one day in a week. Appasaheb readily agreed and after this he was ready to face the exams.

In those days, the centre for "Intermediate drawing grade exams" was at Nippani. So, young Appasaheb who was 16 then, traveled to Nippani with his friends and appeared for the exam. He passed in 'B' Grade. His father was so happy, he bought 'pedas' and distributed to the village folk. Appasaheb continued his self studies with practice, good thoughts and innovations to become a well-known figure.

FAMILY BACKGROUND

"Sali" family is the one family in Kadapur village of Chikkodi Taluka of Belgaum district who gave themselves for the growth of culture and art of the land. Appasaheb later became famous as S. Appasaheb Kadapurkar.

Originally they are from Navalgund. Appasaheb's forefathers were artists at the Court of Thoragal Kings of Ramadurg Taluk. Huchhabasappa, great grand father of

Appasaheb was an artist and he made one artwork for the King of Thoragal. As appreciation, the king asked him what he wanted. Even though he declined at first, on the King's insistence, he sought "Hagalu Deevatige" (Day time lamp) while going from his house to the palace. Accordingly, the King gave him what he wanted along with a land grant for oil. So, Huchhabasappa used to go to palace on horseback with a servant holding the lamp in front. This is called "Manada Mashala". After the demise of Huchhabasappa, only his great grandson Appasaheb continued the art tradition. Even today, for his special exhibitions Appasaheb lights the 'Mashal lamp'!.

Huchhabasappa's son Thoragal Akhandappa married Sakkubai of Kadapur and they gave birth to three children - Chandravva, Basavanthappa and Saraswathi. As there was no male issues to Sakkubai's parents, Akhandappa went to his father-in-law's place on persuasion. As he was reluctant to stay in the house of his in-laws, he stayed at Kerur and looked after the properties of his in- law at Kadapur. In time, his family got the surname "Kadapurkar". Kadapur is a small village of Chikkodi taluk of Belagaum district. Their son Basavanthappa also pursued the family occupation of goldsmith. In addition, he was drawn towards spiritual thoughts. He got married to Sreemanthi and in due course she gave birth to eight children - Godavari, Appasaheb, Subhadra, Akkathayi, Annasaheb, Shivapatrappa, Chidananda and Basavva. When these children grew up and started doing their family profession as goldsmiths, Basavanthappa engaged himself in spiritual activities.

Basavanthappa spent a major portion of his long life of 90 years in spiritual teachings. He used to roam around many places in Karnataka and Maharashtra, teaching spiritual wisdom to the common man. As such, he would be away from home for nearly 8-9 months a year. During these sojourns he started writing folk songs, lavani, dollina pada, incantations and also books such as "Sri Kalika Mahathme", "Sri Vishwakarma Purana", "Sri

Vishwakarma Shataka", "Vishwakarma Sthothranamavali", etc. He was the first person to write and play "Shivaparijatha Bayalata". This was a great gift to Kannada folklore. Rightly, he was called as "Basavanthappashasthri", "Sri Basavananda Mahaswamy" and "Pandith Salishasthri". Janapada Academy, Bangalore confirmed its award to him. Like father; Like son. Appasaheb also grew as a well-known artist and was felicitated by Lalitakala Academy, Bangalore.

CHILDHOOD AND EDUCATION

Appasaheb was born on 21st October 1936 at Kadapur, as the second child of Basavanthappa Shasthri and Sreemanthi. When he was born, his parents were very happy because he was the first male child. His 'nanny' used to tell him that at the time of his naming ceremony, one Sri Marappa Joshi looked at his horoscope and foretold that the boy would become a famous artist. And, on hearing this, his father honoured Joshi with silver 'Thode', fruits and flowers.

Young Appasaheb's grandmother was famous for singing folksongs. Before each Ganesha festival, she used to prepare "Ganesha" statues in clay. The young boy used to help her by making clay "mooshika", hands etc. By this way young Appasaheb started learning art without knowing it. He used to colour the eyes and put the marks on the sculptures with a small brush, by which way he got initiated to the painting field!

When young, Appasaheb used to draw-sketch goat, sheep, chicken, fowls, cow, buffalo, etc. in pencil or charcoal on the walls. His uncle one Shankarappa Ramappa Badigera, who is an artist was very happy to see these drawings and taught him the art of sketching for 5-6 months.

While in school, Appasaheb was more inclined to drawings rather than studies. His teachers used to get "charts" made by him. His brother Annasaheb was helping him. Together, they

prepared many such coloured charts, for the schools at Roopinala, Nandikurali, Nasalapur, Kerur and Eksamba villages. Once, the Education Officer got his sketch drawn by him and was very pleased. In his younger days itself, Appasaheb was painting Drama screens, banners, etc. People of that area used to say "Pattara boy Appayya draws well; get the drawings done by him". For this service people used to offer him jowar, wheat, groundnut, jaggery and other pulses.

During the days of freedom movement, once Sardar Vallabhabhayi Patel was to lead a procession. The organizers got a painting of Vallabhabhayi done by this youngster and kept it in the procession. Patel himself was very much impressed by this. Appasaheb used to get work orders continuously. So, he stopped his studies at 4th form itself and started fulltime occupation of drawing and painting.

FAMILY LIFE

Appasaheb married Vimala daughter of Sri Mahadevappa Pattar and Smt. Sonavva of Bellada bagewadi. By this time he had started his painting profession at Nippani, a bigger place than his small village. Soon after marriage, he took his wife to Nippani. They had two sons and a daughter- First Chakravarthi, second Susheela and third Utham Kumar. As he wanted to give his children a good education, he worked very hard.

He was appointed by Sadashiva Painter to write banners and do paintings for a pay of Rs. 60/- per month. This was equal to the pay of school teachers at that time. Prabhat Talkies was situated near his house. "Kalapani" cinema was to be screened. Devanand and Madhubala were the main artists. So, he made a banner cut-out of Devanand for the theater. People were pleased and cinema cut-out orders started to come to him. Sadashiva painter could not tolerate his fame and so removed him from his job, causing a lot of problem to the youngster.

But, another well-known artist of Nippani - Rāma painter, who appreciated Appasaheb's works offered him a job with the same pay and liberty to carry out outside works. So he was very happy to work there.

In the meantime "Enagi" Balappa's drama company arrived at Nippani. Appasaheb befriended Balappa. He did banners and cut-outs for dramas and everything was going on smoothly. But, in a cruel twist of fate, Appasaheb's wife fell ill and was admitted to the hospital. She was suffering from brain fever. Doctors advised him to take her to Kolhapur for better treatment. Appasaheb became very tense and worried. With the help of his friends he took her to Kolhapur. But, everything went futile. She was discharged from the hospital as the doctors decided that she would not live after a few hours. So, she was taken to Kadapur where she succumbed to this disease. Due to this unprecedented shock, Appasaheb took many days to become normal again. As he had to work and look after the betterment of his children, he plunged into work with the motto - "Happiness and sorrow have to be seen as equal and one has to face them with calmness and spirituality". He did not fall prey to wayward life like many others in such situations; but continued his work as an artist with spiritual zeal.

So forgetting his grief, he started travelling for works wherever available and looked after the education of his children with determination. However, his parents and elders put pressure on him for remarriage. He was only 20 years old when his wife died. He agreed and married again one Sindhu, daughter of Sri Yashwantha Gopalappa Suthara of Miraj.

Smt. Sindhu had no children. But, she looked after the three children as her own. "One mother gave birth; the other gave all the love and affection of a true mother!". It is a happy family and all the children and daughter-in-laws and grandchildren show great respect to her.

PROFESSIONAL LIFE

As Kadapur was a small village, Appasaheb went to Nippani. There, along with his usual painting works, he did what the customers wanted. Accordingly, he did artifacts in silver, gold, stone, clay, wood and "panchadhathu" as commissioned. He also painted gods and goddesses, portraits of politicians and others, illustrations, drama sceneries, art direction, etc; and become a popular figure. He did not choose nor decline any order placed by people. In 1954, Kusanal villagers came and asked for brass frame for their "Lagamavva" temple. He did it and got appreciation. He was only 18 years old at that time.

The villagers of Alakhanur, invited him to do painting at their "Karisiddeshwara" temple. Appasaheb did about 50-60 paintings on the first floor. This he did around 1954-55. Now the original paintings cannot be seen since all of them have been repainted by others.

On getting information that there will be an art exhibition at J.J. School of Arts, Mumbai, in January 1956, he travelled to Mumbai and enjoyed the exhibition. As there was protests and roadblocks against state reorganization, he could not return to his place for a few days. He positively utilized this opportunity to visit "Rajkamal Studios" and befriended G. Kamble, Madhukar, Opalekar, P. Sardar, M.D. Rawal, Basanth Kamble and Shamakantha Jadhav and learnt many ideas on banner paintings.

On seeing an advertisement give by Sadashiva Painter of Nippani, he went there and worked under him for some days. Then he worked for "Harihara Arts" at Belgaum. Afterwards he did banners for Enagi Balappa's Drama Company and retuned to Nippani. There, he joined Sri Ramu painter and made a partnership with Prabhakar painter and Baburao Bhupe painter. Appasaheb was the managing partner of this firm.

Film director Sri Anantha Mane, who saw the paintings of

Appasaheb, got him invited by Sri Vittal Rao Nageshkar Dada to Kolhapur to paint for "Jeevan Kalyana" Drama company. Appasaheb worked for this company for 20 years. Each year, for Ganesha Festival, they used to produce new dramas. So, Appasaheb used to work for about 2 months, each year, for this company. He worked for some great plays of that time, viz. "Sangeetha Swayamvara", "Sangeetha Subhadra", etc.

In honour of his dedicated work for this drama company, other artists of the company respected him as their own forgetting that he belonged to another state and showered great love and affection upon him. He had the privilege of working with great artists of the period namely Shankara Rao Shirolekar Utharakar of Madras Gemini Studios, Anantha Chowhan of Shivaram Modhi's Studios, Baliram Bidkar and Bapusaheb Povar of Mahadeva Kadam Studio and T.K. Vadangekar who worked for K. Asif's "Moghal-E-Azam". By working with these great stalwarts Appasaheb matured as an artist.

Primarily, Nippani is known for Tobacco cultivation. So, naturally many rich merchants from other states used to come there to purchase tobacco. Art lovers also came. Many such persons gave orders to Appasaheb and obtained artworks done by him. Thrivendhram of "5 No. Beedi" Factory got silver and gold polished embossings done from Appasaheb. He also did "Bhodi Emblem" with tobacco plant in silver. Not only this; the Beedi company sent him to Shivakashi Oriental Printing Press for preparing posters. He created many works at Shivakashi. The then chairman of Karnataka Lalithakala Academy Late P.R. Thippeswamy went and met the artist in 1993 and made a record of his visit on 14.03.1993. He made the following record "Here is an artist with rare capabilities, who is not well-known for the people of Karnataka, as Kannadigas felt he belongs to Maharashtra and Marathis felt that he belongs to Karnataka" in a article published under the tile "Nippani Art-Discovering the Artists".

PAINTINGS

Even though Appasaheb did not get any Academic art education or art degrees, by his sheer determination, practice and dedication, he became a good artist. Not only that, by participating in "One man shows" and "Group Exhibitions" he matured in the field of art.

The majority of his paintings lean towards spirituality. He has drawn what he actually understood in real life. Happiness, pain, contentment and spirituality are the hallmark of his works. He has saluted the soldiers of Kargil war in his painting "Kargil". He has shown only the boots of the soldier whose dead body was lying under snow. He put flowers under the dead soldier's legs as a salute to him on behalf of this great nation. The tragedy of war is intensely depicted in the picture.

In "Reflection" (Prathibimba) he has shown the beauty of a girl in realistic style (oil colour - 19"X25"). In "Saranga" he has shown the genius of a blind singer. In "Music-universal language" and "Five Elements" he has utilized special visual effects. Without falling prey to any kind of influence, he painted using pure and brilliant colours showing life in his paintings. They are very simple to look at and easily understood and enjoyed by the people.

"Truth" hidden under the clutches of falsehood shall come out and glow in time. That is true knowledge. Truth is nothing but "God". It has no "Form"; The world we see around us has many "Forms" just like all other things under "creation". "Form is Great" - is his final motto and he always tried to show his understanding of nature in his paintings and drawings.

Appasaheb has not shown interest in modern art. 'My paintings stood on life and should be understood accordingly by people. As I cannot understand modern art, I have not tried it" he said with all humility. He does realistic paintings which show some influence of Raja Ravi Varma and S.M. Pandit.

His paintings have long titles showing the gist of them. "What came first; sun, moon, rain, plant or seed?" "The serene light emanated from that which travelled from darkness towards light", "Childhood, youth, sorrow and old age as per the law of nature" - these paintings show the value of this world and the inner meaning of life. His other works namely - "One question to human life", "Five elements", "Early morning", "Vocabulary of the universe", makes the viewer think about the value of self. In some of his paintings like "Khara Uppina savi Elli thanaka? Sukha Dukhada Bhade alliya thanaka", "Speechless", "Form is great", "Santha Thukaram" and "Artist's View", we may see a slight lack of anatomy.

He has made oil colour, water colour and pencil portraits of Devadas, Michelangelo, Krishna Rao, Sri Kala Maharshi Baburao Painter, Sri Abalal, Sri Madhavarao Bagal, M.B. Lohiya, S.M. Pandit, Sri Shamakanth Jadhav, Raja Ravivarma and others. He also did his self portrait as well as his father's portrait.

In toto, Appasaheb's paintings can be grouped as portraits, figuratives, landscapes, compositions, legends, religious drawings, social paintings and frescos. On the paintings of Appasaheb, Allamaprabhu Mahaswamy of Chinchani opined "we saw in your paintings the inner peace and mental ecstasy one can obtain on hearing the great oration of a great preacher. As such, your paintings are great".

WATER COLOURS

S. Kadapurkar, has mastered his own style of using water colours as fresh as possible with beautiful light and shade effects. This can be seen in his paintings "life", "painting" portrait of his parents etc.

POSTER COLOURS

Influenced by the poster colour paintings of famous artist Ŝ.M.Pandit, Kadapurkar also tried this medium. Poster colours being "opaque", it has to be mastered with practice. He did it in "Vishwakarma", "Childhood", "Youth", "Old age", "Sadness" and "Buddha".

OIL COLOURS

Here also, Kadapurkar has found his own style and done many paintings. Some of them are in private collections of Sri M.B. Lohiya, Head of Kolhapur Sugar Factory and of Tararani Vidyapeetha of Kolhapur. The subjects of there paintings are also reflective of his many ideas - "Suvarna Tula" (2'X3'), "Tulaja Bhavani" (2'X3'), "Rajyabhishek" (2'X3'), "Shivaji Shapatha" (2'X3'), "Maharaja's grave" (2'X3'), "Dwarapalak" (2'X3').

He also did frescos at Karisiddeshwara Temple of Alakanur and other temples and mutts of Kadapur, Rayabagh, Chikkodi and Nippani. He did paintings for drama screens for Jeevan Kalyan Natya Sangh, Kolhapur, Enagi Balappa's Drama Company and other companies in Karnataka and Maharashtra States. He also did oil colour paintings for shivakashi offset printers.

He painted many portraits in oil media using the European style of pointilism. In these works one can see the freshness of colours because he used direct colours on the canvas without mixing them. In his portraits he successfully depicted the mood of the person.

Appasaheb Kadapurkar did not fall prey to any "isms". He used his own methods and style to do the paintings, keeping in mind that the people who see them can understand and appreciate them. Because of this, his works were collected by Govt. Galleries and private collections in and outside India.

SCULPTURES

The knowledge of sculpture came to him naturally as his family belonged to "Vishwakarmas" and their family profession was goldsmith (pattarike). This helped him to boldly experiment with sculptures in different metals. Kadapurkar did not shown interest in making jewels. But, involved in sculptures and mastered the use of metals like gold, silver, bronze, brass, copper, gunmetal and others. He also did sculptures in stone, clay, wood, cement, plaster of Paris, wax, etc. His grandmother Sakkubai was his first teacher. Each year she used to prepare 100-150 clay sculptures of Ganesha for the annual Ganesha festival. Young Appasaheb used to carve rats and do hands of the sculptures. Later, he started making his own sculptures. After the death of his grandmother, his mother continued the tradition and it is still being carried out to this day, by his brother's wife Kalavva.

Appasaheb used many metal castings in doing Ganesh sculptures. First he drew neat sketches. Then prepared clay sculptures. Next, he did equal size forms in wax. Then, he used silver casting or other metal casting to prepare the final sculptures.

One of his silver casting sculpture - "Parabrahma" is 11.15" size. This sculpture prepared in folk style has distinctive eyes, nose, mustache, mouth and jewels. The base for this sculpture is done in the form of "Lotus Flower". This is a very attractive sculpture.

His father once took him to Kolhapur to meet the then famous artist of Maharashtra Sri Baburao Painter. At the time of their visit, Baburao was making a wax sculpture of Mahatma Gandhi. He gave a ball of wax to this youngster and blessed him. Many days after this event, a soldier by name "Sayeed" died in action. His mother came to Appasaheb and asked him to prepare a brass sculpture of her son to build a memorial for

this martyr. She offered sufficient money also. So, Kadapurkar prepared the sculpture in clay, then in wax and finally cast in gun-metal. For this he used the same wax, given by Baburao painter. Kadapurkar went on preparing many sculptures. His father also took him to Rajapur Pattar, Daradundi Pattar, Nagappa Sabannavvar who was the lecturer in "casting-embossing" at J.J. School of Arts, Mumbai, so that his son can learn more about sculpture making.

His marble sculpture of "Gommateshwara" for Jain Samaja at Nippani was well appreciated in Maharashtra.

In his gun-metal sculpture of "Chatrapathi Shivaji Maharaj" he packed the posture of action. The rider holds the sword in one hand and the reigns in the other, pulling it towards him, so that the horse raises its four legs in a jumping posture. The horse's head is bent downward due to this force. This wonderful sculpture is in the collection of the "4th Maratha Fulton Military".

In another gun-metal sculpture of "Rani Chennamma" of Kittur, which is 1 feet in height, Chennamma is brandishing her sword in the right hand while pulling the reigns of the horse by her left hand. The horse is raring on its hind legs. He did another sculpture of "Thararani" in similar style. He cast an aluminium table statue of a lion which is a copy of the "Lions" infront of Mysore palace courtyard.

He also did a cement statue of the same in front of his house. His maturity as on artist can be seen in sculptures like - "Shilabalike" in plaster of Paris, "Srikrishna" in brass, "Bahubali" in silver and so on. He also did castings and embossings on wine bottles and gave them artistic values. He made "Veena" models. He also constructed the prototype of Ganesha temple using wood, plaster of paris etc.

He represented Belgaum in the All India Dassera Exhibition and built the Tableau for the same.

EMBOSSING ARTIFACTS

Metals like aluminium, brass, copper, silver and gold sheets are used to create artifacts by embossing on them. Since ancient times metal embossings are being used to cover the entrances of the sanctum sanctorum of gods and goddesses in temples. It was also used to decorate vessels, walls and to create other handicrafts. Appasaheb Kadapurkar mastered the technique of embossings and has done many beautiful works in aluminium, silver, copper, gold and brass. His embossings are among the collections of many art lovers around India. His embossings may be divided or graded under - "creative compositions", "Deities" "Human figures", "Birds and animals", "Thrones, Headgears, Pallankin", "cradles, trays", "emblems of institutions and companies".

CREATIVE COMPOSITIONS

Appasaheb Kadapurkar chose many thought provoking ideas while making embossings. Two such important embossings are 'Mahasabha' and 'Vathsalya".

Mahasabha: On a copper plate he did this impressive embossing work with gold polish. Lakhs of people were shown hearing their beloved leader. This is the scene where India's first Prime Minister Jawaharlal Nehru was addressing the people of India who thronged in lakhs in an area more than a mile long. This huge number and the distance have been shown like a special effect.

Vathsalya: This embossing on a copper plate shows the love and affection of mother and child. The baby is engrossed in suckling the mother's breast milk. The sheer satisfaction and happiness of the mother is shown on her face. This village woman, feeding her baby in front of her thatched hut surrounded by many baskets, bucket, bags, hanging lamp etc. In the foreground a

hen is shown feeding its chicks and in the background her husband is shown going to work in his land. The whole composition is really a visual treat.

Appasaheb made 4 other brass embossings for "Kailasa Gadachi Sevari madir" built by famous artist G.Kamble of Kolhapur. They are "Krishna", "Arjuna", "Apthagiri" and "Kalesingha". He also made the silver stool and the trident for the temple's sanctum sanctorum. He made embossings on silver and copper for "Jeevanakalyana Natya Sangh", one silver cradle for an institution in Calcutta; He did embossing and gold polished artwork for the book "Samayasaara" written by Kundu Maharaj. This book was later presented to the then Prime Minister of India Rajiv Gandhi. It is, at present, kept in Theenmurthy Bhavan, New Delhi. Another copper embossing and silver headgear were made for "Maruthi" temple at Nippani. He casted silver headgears for the statues of Rama, Lakshmana, Seetha and Hanuman of "Ramamandhira". He made a copper embossing for Power loom Society and another for Rama Bank of Nippani.

He embossed a silver throne and a golden headgear (kireeta) for the Swamiji of "Duradundeshwara Mutt" of Nidasogi. The silver cradle of Mugalakoda Mutt; Silver frame of "Eddura Virupaksha" Temple, silver mask of Adiya Mallayya, brass frames for "Devi Mandir", "Sankeshwara Lakshmi Mandir", 'Jaganuru Hanuman Temple", silver cradle and mask for Kankana Devaghad, 6"X8" size Veerabhadra in silver embossing to Hubli. He also crafted an "Ambari" to panhaleghad in memory of the 300th year celebration of Shivaji Maharaj.

THRONES

By using copper embossing and castings he made many thrones. In one such beautiful throne, he put a soft mat on the seat, crafted two lions on two sides, made a foot-rest in metal and fitted with a soft mat. Behind the throne he made embossings

on copper plates as well as on brass plates. In addition he made drum and trishul also. On the main portion he prepared a jewel bedecked "Ohm" symbol on copper and polished with gold. For this "Ohm" he fixed diamonds, cat's eye, ruby, topaz, sapphire, emerald, coral, pearl and crystals (navarathnas) obtained from czechoslovakia.

In another throne he placed on it an embossing of Tobacco leaves on silver sheet having a size of 1½" to show it as the king of plants of Nippani. He also gave grandeur to old oil lamps by decorating them with beautiful embossings.

BRASS CRADLE

For the naming ceremony of his great-granddaughter, he built a brass cradle hanging by two side stands with beautiful silver embossings. This cradle is so attractive, that ladies from surrounding areas are also taking it on rent for naming ceremonies. It is well-known in Belgaum district.

Appasaheb S. Kadapurkar is a main artist of Karnataka-Maharashtra border area. He has offered himself for the sake of art. By a distinctive style, good conduct and discipline with love of art, he gave a lot for the cultural field of the land. He is also supporting and encouraging his children and grandchildren to pursue the art field. So, art is flowing freely in his family to the next generation. On a casual study of his artworks, one can easily recognize him as a very good painter, sculptor and craftsman. Without bothering about the present day art trends (mainly due to lack of communication), he has been doing his service to the art field by creating attractive artifacts. By discipline, yoga and adhyatma, he has kept his body and mind in very good condition. "People who come to see my exhibitions should feel happy and content; what else is required?", is all he says.

Many institutions and organizations of different places have felicitated him. They gave awards to him. In 2007, Karnataka Lalitakala Academy felicitated him with honourary award. Let us hope and pray that this border area artist may be honoured with "Karnataka Rajyothsava Award" and also the prestigious "Venkatappa Award" in due course, as a greater recognition of his service to the State art field.

BIO – DATA

S. APPASAHEB B. KADAPURKAR

Birth	:	21-10-1936
Place of Birth	:	Kadapur, Chikkodi Taluk, Belgaum District

One-man Shows

1975	:	T.M.C. Meeting Hall, Nippani. Divisional Youth Development Board, Belgaum
1999	:	Rangbahaar Shahoo Smarak Bhavan, Kolhapur
2001	:	Community Polytechnic Scheme, Nidasogi
2002	:	Nehru Centre, Mumbai
2003	:	Sahitya Sammelana, Belgaum
2007	:	Sri Vivekananda Kala Mahavidyalaya, Raibag

2011	:	Vishwa Kannada Sammelana, Belagavi

Group Shows

1981	:	All India Mysore Dassera Exhibition Tableau representing Belgaum District
2005	:	Synagog Art Gallery, Cochin (Kerala)

Awards & Felicitations

1976	:	Felicitation in "Silver Jubilee Celebration" of Jeevan Kalyana Natya Sangh, Kolhapur
1999	:	Ranga Bahaar Sanman, Kolhapur
2000	:	"Arihantha Purashkar" Nippani
		The Marshal Arts & Sports Academy, Nippani
2005	:	"Vishwakarma Samaja Sanman", Hubli
		Kannada Culture Department, Belgaum
		Felicitation by "Shirasangi Kalika Uthsava Samithi"
2007	:	Hon. Award by Karnataka Lalitakala Academy, Bangalore

2008 : Felicitation at Sri Vivekananda Kala Mahavidyalaya, Raibag

2009 : "Rashtriya Kala Bhushan Award" - Shikshana Vikas Parishad, Goa

"Baliram Bidkar Memorial Life Time Achievement Honorary Award", Kolhapur

2010 : Honour of All India Fine Arts and Crafts Society New Delhi.

Medium of Art works

- Pencil, pastel, water colours, oil colours and poster colours.
- Silver, gold, brass, copper, gunmetal for castings and embossings.
- Marble, stone, clay, wood, grains, cereals, pulses, cloth pieces, wheat grass and sticks, plaster of paris, etc.
- Drama screens and art directions.

Collections : Vast number of his artifacts are in the collections of galleries, institutions, private persons in and outside India.

- America; Andaman and Nicobar

Nippani; Garagote; Kolhapur; Eddur; Mugalakhoda; Kerur; Kadapur; Chikkodi; Hukkeri; Gokak; Hatharagi; Sankeshwar; Gadhinglij, Uthura; Belgaum; Bylahongal; Ramadurg; Bijapur; Athani; Ankali; Dooluganavadi; Chikkanavadi; Rampur; Akkola; Sidnala; Appajiwadi; Aadi; Pune; Kanagali; Thowbandi; Yarawala; Sandoor; Kodani; Mangalore; Calcutta; Kailasghad; New Delhi; Hubli; Bangalore; Bellada Bagewadi, Khadakalata; Kothali; Chinchani; Jaynagar and may other places.

Address : **S. Appasaheb B. Kadapurkar**
House No. 2127 (A)
Near Prabhat Talkies,
Shetawal Galli,
Nippani - 591 237, Karnataka
Resi. Ph: 08338-220138
Mob: 9902112659,
9341022129

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 002
ದೂರವಾಣಿ : 080-22480297

Karnataka Lalitkala Academy
Kannada Bhavan, J.C. Road, Bengaluru - 560 002
Phone : 080 - 22480297
E-mail : kla.karnataka@gmail.com